...Ы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

...3 (3150) | 1956 оной октябриин 14, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн

Һаалишадай мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлэе

Малажалда ажахын жэл ...үрэжэ, колхоз болон совхозууд, фермэ болон гүүртэнүүд, һаалишад бүхэн хэһэн ажалайнгаа дүн гаргажа байнхай. Түрүүшүүлһээ жэшээ абажа, дутагдалнуудһаа тобшолол хэжэ, шэнэ жэлдэ бэелүүлхэ зорилгонуудаа тодорхойлжо, бүри дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые тэдэнэр абажа байна.

Манай газетын мүнөөдэрэй номерто Зэдын аймагай Үшөөтэйн МТС-эй харьяата колхозуудай түрүү һаалишадай туйлаһан зарим амжалтанууд ба тэдэнэй хараалһан шэнэ зорилгонууд тушаа бэшэгдэбэ.

Һая болотор эндэхи колхозуудта нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ жэлдээ мянга гаран литр һү дунда зэргээр һаажа болохо юм гэжэ һанадагшьегүй, оролдодогшьегүй байгаа. Харин партиин ЦК-гэй январьска Пленумэй һүүлээр энэ хэрэгтэ бүгэдөөрөө анхаралаа хандуулжа, үбһэ, силосһээ гадна, концентрированнэ тэжээл үнеэдтээ эдюулдэг боложо, тэдэнээ хайдагаар, гуримтайгаар һаадаг боложо эхилһэн байна. Энэ тэдыхэн хэмжээ-ябуулгануудые абаһанайнгаа ашаар МТС-эй харьяата колхозууд үнгэрһэн жэлдэ дунда жэшээгээр 1070 литр һү үнеэн бүриһөө һаажа абаһан байха юм. Түрүү һаалишад Анна Катаршина—2158 литр, Долгор Жалцанова—2071, Анна Югова—2144 литр һү нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ һааһан байна. 1000-һаа 2000 литр хүрэтэр һү үнеэн бүриһөө һааһан һаалишад олон.

Эндэхи Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Чимитов) үнеэн бүриһөө дундаа зэргээр 1400 литр һү һааха уялга абаһан һаа, жэлэй эсэстэ 1430 литр һү һааба. Мүнөө шэнэ жэлдэ энэ колхозойхид 1650 литр һү үнеэн бүриһөө һааха уялга абанхай.

Хүршэ колхозуудһаа гээгдэжэ ябаһан Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ һү һаалгаяа үнгэрһэн жэлэйхидэ оробол хоёр дахин ехэ болгоһон, дунда зэргээр үнеэн бүриһөө 1400 литр һү һааха уялга абаа. Бүри дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые Молотовой, Чапаевай, Сталинай, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозууд абаа.

Үшөөтэйнхидтэ абаһан уялгаяа дүүргэхэдэнь угаа ехэ арга боломжо бии. Энэ жэлдэ МТС-эй харьяата колхозуудта урда жэлнүүдтэ оробол нилээд ехэ силос даргдаа, ногоон сооромо ехээр абтажа байна. Малдаа концентрированнэ тэжээл үгэхэ арга бии. Тиихэдэ үнгэрһэн жэлдэ зарим колхозуудта үнеэдэй тоо толгой хороһон, олон үнеэд һубайрһан, олонхи үнеэдынь үбэлэй сагта гэлшэжэ гараһан байха юм. Эрбээ гансахан энэ дутагдалнуудаа усадхажа шадабал, һү һаалгаяа эрид дээшэлүүлхэ аргатай байна. Илангаяа үбэлэй, хабарай сагта үнеэдэй олоороо туллажа байха үедэ, тэдэниие зүбөөр эдеэлүүлэн һааха тон шухала гэжэ түрүү һаалишадай дүй дүршэл харуулна. Тиимын түлөө хүйтэнэй сагта үнеэдые дулаан, һаруул байрада байлгажа эдеэлүүлхэ, һааха хэрэгтэй болоно. Энэ талаараа эндэхинхид ехэхэн гээгдэллэ байһаар. Үнеэдэй типовой байранууд тон үсөөн баригдана. Һүүлэй 2—3 жэлэй туршада эндэхи зарим колхозуудтань типовой нэгэшье байра бариггаагүй байшоо. Тиимэ болохоороо эндэхи колхозууд һаалишан бүхэндэ үнеэдээ нэгэ нэгээрнь оруулжа һааха тусхай дулаан байра түхеэрһэн байна. Теэд энэнь мүнөө үеын эрилтые, үнеэдэй һү шэмые улам дээшэлүүлгые гүйсэд хангажа шаданагүй. Ушар иимэһээ мүнөө үедэ колхозуудта баригдажа байһан байрануудаа ойрын үдэрнүүдтэ эрхэ бэшэ дүүргэхэ хэрэгтэй.

Нютагай үүлтэрэй үнеэдые үбэл, зунгүй һайнаар эдеэлүүлээд, харууһалаад, һаагаад байбал, 2—3 мянган литр һү үгэжэ шадаха юм гэжэ гансахан Үшөөтэйн МТС-эй харьяата колхозуудай түрүү һаалишад харуулна бэшэ, мүн республикын бусад аймагуудта иимэ жэшээнүүд яһала олон. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз үнгэрһэн жэлдэ бүхы дээрээ үнеэн бүриһөө 1782 литр һү һаагаа. Түрүү һаалишад К. И. Перова—2200, П. П. Тырина—2029, В. Е. Астраханцева — 2012 литр һү һааһан байна. Энэ жэлдэ тус колхозойхид үнеэн бүриһөө 2200 литр һү һааха уялга абанхай.

Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Дари Цынгунова һайжаруулагдаһан үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 2500 литр һү һаагаад, мүнөө жэлдэ 3000 литр һү һааха уялга абаа.

Колхозуудай, МТС-үүдэй, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, зоотехнигүүд болон ветеринарнуудай, партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэдэй зорилгонь хадаа һаалишадай иимэ ехэ эдэбхи үүсхэлые дэмжэжэ, абаһан уялгануудаа дүүргэхэдэнь тэдэнэртэ бодото туһаламжа үзүүлхэ, социалистическэ мүрысөөнэй эршэ хүсые улам шангадхаха зэргэтэй. Түбхын түрүүндэ үнеэдые бүдүүн, шэмэтэ болон концентрированнэ тэжээлээр гүйсэд хангаха, бүхы үнеэдые үбэлэй сагта дулаан байрада байлгажа эдеэлүүлхэ, һааха арга хаа хаанагүй олгохо ёһотой. Мүн һүнэй-товарна фермэнүүдтэ племенной хүдэлмэриие һайжаруулха, үнеэдэй һубайрха ябадалтай эрид тэмсэхэ хэрэгтэй.

Түрүү колхозуудай жэшээгээр һаалишадай хүдэлмэриие али болохоор урмашуулха, тэдэнэрые зохид һайн байра байдалаар хангаха шухала. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, агитаторнууд һаалиин гүүртэнүүдтэ, һаалишад бүхэнэй хүдэлмэрндэ наукын туйлалтануудые, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые нэбтэрүүлхэ зэргэтэй.

Ажахын шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ, һаалишадай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхэхэ, һаалишад бүхэн жэлэй уялгануудые абахынгаа хажуугаар, ойрын 1—3 һарын туршада хэды литр һү һааха байһанаа тодорхойлхо ёһотой. Тиигээд һаалишадай һааһан һүнэй тоо үдэр бүри гаргагдажа, тусхай самбар дээрэ бэшэгдэжэ байха зэргэтэй. Гүүртэ, фермэ хоорондын мүрысөө арбан хоногто, колхозуудай хоорондохи мүрысөөе—һарада, аймагууд хоорондохи мүрысөөе—гурбан һарада нэгэ дахин согсолжо, тэрэниие үйлэдбэриин зүблөөн, суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэхэ шухала. Түрүү һаалишадай, колхозуудай дүй дүршэл дары бүридхэгдэжэ, олоной шадабари болгогдохо зэргэтэй.

Нүхэд һаалишад! Ажахын шэнэ жэлдэ үнеэдһээ бүри ехэ һү һаахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ бултадаа оролсожо, ажалай шэнэ амжалтануудые туйлая!

Японийн премьер-министр г-н Хатояма Москва ерэбэ

Японийн премьер-министр г-н ...о Хатояма, тэрээниие үдэшэлһэн Японийн правительствын түлөөлэгшэд Советскэ Союзай столица Москвада октябриин 12-то ерээ. Советско-японско харилсаае һайжаруулха тушаа хэлсээе эдэнэр Москвада үргэлжэлүүлхэ юм.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо М. Г. Первухин, СССР-эй министрнүүд болон бусад тусхай нюурнууд Японийн правительственна делегациин гэшүүдые центральна аэродром дээрэ угтаа.

Японийн премьер-министр г-н И. Хатояма аэродром дээрэ үгэ хэлээ.

(ТАСС).

Казахстанай колхозууд болон совхозууд гүрэндөө нэгэ миллиард пүүд орооһо таряа тушааха гэһэн уялгаяа дүүргэбэ

Казахстанай совхозууд, МТС-үүд болон колхозууд КПСС-эй Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын хүтэлбэреэр, партиин XX с'ездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлжэ, Сибириин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэй мүрысэн, Эхэ оронойнгоо үмэнэ үгэһэн социалистическэ уялгаяа болзорһоонь урид, 1956 оной октябриин 10-да дүүргээ — 1 миллиард 340 мянган пүүд гэхэ гү, али гүрэнэй түсэбөөр хараалагдаһанһаа 402 миллион пүүдээр үлүү орооһо таряа гүрэндэ тушаагаа. Энэнь бүтэн тунга ба боро газарые элдүүрилэн ашаглахын урда тээхи 11 жэлэй турша соо бүхы республикын тушааһан орооһо тарянһаа ехэ байна. Эдеэ хоолой тон шухала культура — 885 миллион пүүд шэниисэ, 15 миллион пүүд шара будаа тушаагдаа.

Казахстанай колхозууд болон совхозууд ороoһото культурануудай эрхим шанартай 158,2 миллион пүүд үрэһэ хүрэнгэ хаагаа, энэнь 1957 оной хабар тарилга хэхэ үрэһэнэй хэрэгсэлые бүримүһэн хангаха байна. Колхознигууд болон МТС-үүдэй механизаторнууд ажалта үдэрнүүдтээ яһала ехэ талха таряа абаба. Казахстан зургаадахи табанжэлэй эсэстэ туйлагдахаар хараалагдаһанай шэнээн таряае 1956 ондо абаад байна.

Кустанайска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндөө 277,5 миллион пүүд ороoһо таряа, Акмолинска областиин—180,3 миллион пүүд, Кокчетавска — 169,8 миллион пүүд, Хойто-Казахстанай — 84,9 миллион пүүд, Павлодарай — 71,4 миллион пүүд, Актюбинска — 40,5 миллион пүүд, Баруун-Казахстанай — 31,9 миллион пүүд, Карагандын — 25,1 миллион пүүд, Джамбулай — 24,9 миллион пүүд, Зүүн-Казахстанай — 24,1 миллион пүүд, Семипалатинска — 21,3 миллион пүүд, Алма-Атын — 19 миллион пүүд, Талды-Курганай — 17,5 миллион пүүд, Урда-Казахстанай — 10,3 миллион пүүд, Кзыл-Ординска — 1,8 миллион пүүд ороoһо таряа гүрэндэ тушаажа, нэгэ миллиард пүүд ороoһо тушааха уялга абажа сибириинхидтэй мүрысэһэн социалистическэ мүрысөөндэ эрхим хубитаяа оруулаа.

Талха тарянай түлөө арад ниитын тэмсэлдэ хабаадажа Казахстанай ажалшадай туйлаһан ехэ амжалтань бүхы национальна республиканuудай бүрин түгэс хүгжэхын тула манай түрэл Коммунистическэ партиин бэелүүлдэг ленинскэ сэсэн национальна политикын гэршэ жэшээ болоно, бүтэн тунга ба боро газар элдүүрилэн ашаглаха зэргээр хүдөө ажахыгаа, тэрэнэй гол үндэһэн бологшо тарялангай ажахые түрүүшын ээлжээндэ эрид ехээр хүгжөөхын тула Партиин ба Советскэ правительствын бэелүүлдэг мэргэн политикын аша үрэ мүн болоно.

Тус республикада Парти, Правительство тон ехэ туһа хүргэһэн байна. Бүтэн тунга ба боро газар элдүүрилэн ашаглахын тула Партиин уряагаар Россиин Федерациһаа, Украинаһаа, Белоруссиһаа, мүн бусад ахадүү республикануудһаа 600 мянга үлүүтэй патриодууд: механизаторнууд, барилгашад, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба ондоошье хүдэлмэрилэгшэд Казахстан ерэһэн байха юм.

Гүрэнэй зүгһөө үзүүлэгдэдэг тон ехэ туһаламжые түшэг болгожо, бүтэн тунга ба боро газар элдүүрилэн ашаглаха тухай Парти, Правительствын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, Казахстанай партийна организаци колхознигуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй дунда ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Бүтэн тунга ба боро газар элдүүрилэн ашаглахын түлөө, хүдөө ажахыгаа саашадань хүгжөөн дэбжээхын түлөө тэмсэл үнэхөөрөө арад ниитын хэрэг болонхой.

Казахстанай ажалшад шэнээр түбхинэгшэдтэй хамта, республикынгаа хэдэн зуун жэлдэ миин тала байһан газарнуудта шэн зоригтойгоор добтолжо ороһон байна. Казахстанай МТС-үүд, колхозууд болон совхозууд 2,5 жэлэй турша соо түсэбөөр хараалагдаһан 15,3 миллион гектарай орондо 19,8 миллион гектар бүтэн тунга ба боро газар элдүүрилэн ашаглаа. Энэнь ороoһото культурануудай тарилгын талмайе 1953 ондо 7 миллион гектар байһанайнь орондо 23 миллион гектар хүрэтэр мүнөө жэлдэ үргэдхэхэ арга олгоо. 1953 онойхитой жэшэбэл, совхозуудтахи ороoһото культурануудай талмай 10,3 миллион гектар хүрэтэр гэхэ гү, али 9 дахин, колхозуудтахи — 12,4 миллион гектар хүрэтэр гэхэ гү, али 2 дахинһаа ехээр үргэдхэгдөө.

Бүтэн тунга ба боро газар элдүүрилэгдэн ашаглагдажа, Казахстанай түхэл шэнжэ ба экономикые үндэһөөрнь хубилгаа. Ойроо хүртөөгүй тунга байһан газарта ороoһо таряа ургуулжа абадаг ехэ ехэ районууд: Есильскэ, Ленинградска, Чистопольско, Баранкульска, Камышнинска ба Октябрьска районууд шэнээр тогтоогдоо. Мүнөө жэлдэ республикын 28 район тус бүридөө 10 миллион үлүүтэй пүүд таряа гүрэндэ тушааһан байна. Кокчетавска областиин Рузаевска район 35 миллион пүүд, Акмолинска областиин Есильскэ район—31 миллион пүүд, Кустанайска областиин Октябрьска район — 26,5 миллион пүүд, Акмолинска областиин Молотовско район — 24,9 миллион пүүд, Кустанайска областиин Орджоникидзевскэ район—24,9 миллион пүүд, тус областиин Тарановска район — 23,9 миллион пүүд, Акмолинска областиин Атбасарска район—22,9 миллион пүүд, Хойто-Казахстанай областиин Октябрьска район—22,6 миллион пүүд, Кокчетавска областиин Ленинградска район — 21,7 миллион пүүд, Кустанайска областиин Карасуска район — 20,7 миллион пүүд ороoһо таряа гүрэндэ тушааһан ба худалдаһан байха юм.

Бүтэн тунга газар элдүүрилэн ашаглаха районуудта ороoһо тарянай 337 томо совхоз шэнээр тогтоогдоод, ороoһо таряа ургуулжа абалгын талаар түрүү һуури эзэлээ. Тэндэхи совхозууд шэнэ газар элдүүрилэн ашаглахаһаа урид 25,3 миллион пүүд таряа тушаадаг байһан аад, мүнөө гүрэндэ тушаагдаһан нэгэ миллиард пүүдһээ 520 миллион пүүдыень тушаагаа.

«Железнодорожный» гэжэ совхоз 4 миллион үлүүтэй пүүд, Герценэй нэрэмжэтэ совхоз—3,4 миллион пүүд, «Айдарлинска» гэжэ совхоз —3,2 миллион пүүд, «Комсомольско»—2,9 миллион пүүд, «Днепропетровско», «Московско», «Жаныспайска»; «Красносельскэ», «Калининска», «Победа» совхозууд тус бүридөө 2 миллион пүүд үлүүтэй ороoһо таряа гүрэндэ тушаагаа. «Илийскэ» гэдэг совхоз 3,1 миллион пүүд, «Рославльска» — 2,4 миллион пүүд, «Северный» — 2,9 миллион пүүд, «Кзыл-Туска» — 2,3 миллион пүүд, Ломоносовой нэрэмжэтэ совхоз — 2,2 миллион пүүд, «Ждановска» — 2 миллион пүүд, «Тимирязевска» — 1,8 миллион пүүд ороoһо таряа тушааһан байна.

Казахстанай совхозууд эгээн химда сэнтэй таряа орондоо үгэнэ. Олохон совхозуудтахи 1 центнер тарянай өөрын үнэ түсэбөөр хараалагдаһанһаа нилээд доошоо гэхэ гү, али 12—18 түхэригтэ болоно. Республикын совхозууд бүхы дээрээ энэ жэлдэ 2 миллиард шахуу түхэригэй ашаг олзо оруулхань, тэдэниие эмхидхэхэ ба байраар хангаха хэрэгтэ гаргагдаһан гаргашые бүри энэ жэлдэ нилээд ехээр харюулха байна. Тэрэшэлэн республикын колхозууд ороoһо таряа ургуулжа абалгаяа ехээр нэмээжэ, 230 миллион үлүүтэй пүүд таряа түсэбһөө гадуур тушааба. Энэнь колхозуудай экономикые нилээд һайжаруулаа. Республикын олонхи колхозууд мүнөө жэлдэ миллионернүүд болоо. Казахстанай ажалшадай энэ илалтань зүндөө бүтэшөөгүй юм. Эндэхи колхознигууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэришэд хүдөө ажахыгаа эрид ехээр хүгжөөхын түлөө тэмсэн, ургаса хуряалсахаяа городуудһаа, промышленна предприятинуудһаа ерэһэн залуушуултай, студентнүүдтэй, механизаторнуудтай, хүдэлмэришэдтэй хамта элбэг баян ургасаяа эрхим һайнаар хуряахын ба гүрэндөө таряа тушаахын тула олоороо ажалай баатаршалга гаргажа, шэн зоригтойгоор ажаллаа.

Бүтэн тунга газар элдүүрилэн ашаглаха, таряа хуряаха ба бэлэдхэхэ хэрэгтэ хабаадалсаһан бүхы патриодуудта — Казахстанай таряалан дээрэ шэн зоригтойгоор ажаллаһанайнь түлөө республикын ажалшад үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэнэ.

Бүтэн тунга газар элдүүрилэн ашаглалга, таряалангай ажахые эрид ехээр хүгжөөлгэ республикын хүдөө ажахын бусад бүхы һалбаринуудые, илангаяа малажалые хүгжөөхэ тон зохид эрхэ байдал хангаа. Октябриин 1-нэй байдалаар колхозуудтахи үнеэн бүриһөө һү һаалга 138 килограммаар, совхозуудтахи—219 килограммаар нэмээ. Нёдондоной энэ үеынхиһөө 108 мянган тонноор дээшээ һүн, 18,1 мянган центнерээр дээшээ нооһон энэ оной октябриин нэгэ хүрэтэр гүрэндэ тушаагдаа. Оромнай Казахстанай колхозуудһаа, совхозуудһаа буржагар үһэтэй хурьгадай 872 мянган арһа абаа. Иимэ арһануудые тушааха түсэб болзорһоо урид дүүргэгдэһэн байна.

Республикын колхознигууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд малажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ ба худалдан абаха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын, гүрэндөө 801 мянган тонно һү, 338 мянган тонно мяха, 430 мянган центнер нооһо үгэхын тула ехэ оролдолго гаргана.

Казахстанай ажалшад хлопок бүри ехээр үйлэдбэрилхын тула Парти, Правительствын гаргаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, болзорһоо урид 2100 мянган центнерһээ бага бэшэ хлопок гүрэндөө тушаахын тула ехэхэн оролдолго гаргажа байнхай. Октябриин 10-да 1.300 мянган центнер гэхэ гү, али нёдондоной энэ үеынхиһөө 524 мянган центнерээр дээшэ хлопок гүрэндэ тушаагдаа. 4,5 миллион центнер гэхэ гү, али нёдондоной энэ үеынхиһөө 1.720 мянган центнерээр ехэ сахарай свёкло тушаагдаа. Овощь, яблока ба виноград бэлэдхэхэ түсэбүүд амжалтатайгаар дүүргэгдээ.

Ороoһо тарян, хлопок, сахарай свёкло ба малажалай продуктнууд үшөө ехээр үйлэдбэрилэгдэжэ, ажахын ба культурно-ажаһуудалай барилга саашадаа бүри үргэнөөр эрхилхэ, ажалшадай ажана энхэ ба болбосоронгы байдалые улам һайжаруулха арга хангаа.

Республикын колхознигууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэришэд ургаса хуряалга, гүрэндэ ороoһо таряа тушааха уялгануудаа дүүргээд, бэлэдхэгдэһэн ороoһо таряагаа холын пунктнуудһаа дары түргэн зөөжэ абахын тула, намарай пар хахалха, үбэлжэлгэдэ бэлэдхэжэ дүүргэхэ, малнуудаа эмхитэй һайнаар ондо оруулхын тула хамаг анхаралаа хандуулжа байнхай.

Республикын ажалшад КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй тэмсэхэбди, тиин манай орон дотор коммунизм байгуулха хэрэгтэ зохихо хубитаяа оруулхабди гэжэ КПСС-эй Центральна Комитедые, Советскэ правительствые, бүхы советскэ арадые найдуулна.

АЛМА-АТЫН АЖАЛШАДАЙ МИТИНГ

АЛМА-АТА, октябриин 5. (ТАСС). Талха тарянай түлөө тэмсэлдээ ехэ илалта туйлаһан Казахстанда баярай һайндэр боложо байна. Эхэ оромнай республикын колхозууд, совхозуудһаа 1 миллиард 340 мянган пүүд ороoһо таряа абаа.

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалга энэ үглөөгүүр казах ба ород хэлэнүүд дээрэ радиогоор дамжуулагдаа. Алма-Атын телеграф Союзай зүг бүхэнһөө хэдэн зуун амаршалгын телеграммануудые хүлеэн абаа.

Гүрэндэ миллиард пүүд ороoһо таряа тушааха уялгаяа Казахстанай болзорһоо урид дүүргэһэндэ зорюулагдаһан баярай митингдэ Алма-Атын 100 мянга үлүүтэй зон суглараа. Республикын бүхы областьнуудһаа ерэһэн солото механизаторнууд, колхознигууд, совхозуудай болон МТС-үүдэй директорнууд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр сугларба. Алма-Атада айлшаар ерээд байһан, Италиин зоной элитэ ажал ябуулагшадай делегаци митингдэ хабаадалсаа.

Тус митингые партиин Алма-Атинска обкомой секретарь Р. Ильяшев нээгээ.

Казахстанай КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь И. Д. Яковлев митингдэ хабаадагшадай, Казахстанай бүхы ажалшадай үмэнэһөө үгэ хэлэбэ. Тиихэдээ ороoһо тарянай түлөө республикын ажалшадай тэмсэлдэ тон ехэ туһа хүргэһэнэйнь түлөө КПСС-эй Центральна Комитедтэ, Советскэ Правительствода ехэ баяр баясхалан хүргэбэ. Коммунизм байгуулха хэрэгтэ оруулдаг хубитаяа арьбадхахын тула Казахстанай ажалшад хүсэ шадалаа гамнахагүй гэжэ найдуулба.

— Бүтэн тунга газарые элдүүрилэн ашаглаха гэһэн партиин хараа бодолой али тухай сэсэн, ленинскэ ёһоной мэргэн байһые мүнөө онсо тодоор хаража байнабди, — гэжэ нүхэр Яковлев үргэлжэлүүлэн хэлээ.

— Казахстанайхид ахадүү арадуудта үнэн зүрхэнэй баяр баясхалантайгаар хандажа байна. Бүтэн тунга газар дээрэ баатар габьяа гарган ажаллаһанайтнай түлөө, Казахстанай миллиардта хубитаяа оруулалсаһанайтнай түлөө хүндэтэ нүхэдүүд, ханинар, Таанарта баяр хүргэнэбди! — гэбэ.

Удаалуулан Кокчетавска областиин Рузаевска райисполкомой түрүүлэгшэ Б. Жангалов, Алма-Атадахи хүндэ машина бүтээдэг заводой түмэршэ дархан А. К. Звягинцев, Казахска ССР-эй Наукануудай академиин президент академик К. И. Сатпаев, Казахска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Д. А. Кунаев болон бусад үгэ хэлээ.

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүл

Улан-Удын «Механлит» заводой электрогагнуурша Павел Степанович Смолянников эрхим ажалаараа бусадта ульгэр жэшээ харуулна. Мүнөө энэ нүхэр һайндэрэй урда тээхи мүрысөөндэ оролсоод, халаанайнгаа даалгабари 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: П. С. Смолянников ажаллажа байна.

Е. Ринчиновагай фото.

КПСС-эй Байкало-Кударын айкомдо ба аймгүйсэдкомдо

Гүрэндэ 113,7 мянган пүүд таряа тушааха ба худалдаха гэһэн уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан, аймагай эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудые, механизаторнуудые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, бүхы ажалшадые КПСС-эй областной комитет болон БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет амаршална.

Хүдөө ажахыгаа саашадань бүхы хэмжээгээр хүгжөөхын түлөө, тарянажалай ба малажалай ашаг олзые дээшэлүүлхэ тухай КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө саашадаа улам оролдосотойгоор ажаллаха бэзэ гэжэ КПСС-эй обком, республикын Министрнүүдэй Совет найдана.

КПСС-эй обком.
БМАССР-эй
Министрнүүдэй Совет.

КПСС-эй Кяхтын айкомдо ба аймгүйсэдкомдо

Гүрэндэ 111,5 мянган пүүд таряа тушааха ба худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан, аймагай эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудые, механизаторнуудые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, бүхы ажалшадые КПСС-эй областной комитет болон республикын Министрнүүдэй Совет амаршална.

Ойрын үдэрнүүдтэ үрэһэ хүрэнгөө гүйсэд хаагаад, малайнгаа үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ, ороoһо таряа, хартаабха, овощь, мяха, һү ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилдэг болохын түлөө саашадаашье үсэд шангаар ажаллаха бэзэ гэжэ КПСС-эй обком болон БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет тэдэнэртэ найдана.

КПСС-эй обком.
БМАССР-эй
Министрнүүдэй Совет.

Республикын колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгын ябаса тухай 1956 оной октябриин 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Үбһэ һүрилэлгэ	Силос даралга
Кабанскын	78,0	57,7
Яруунын	77,1	31,0
Хориин	76,4	51,4
Курумканай	75,1	84,3
Түнхэнэй	72,3	61,9
Баунтын	65,0	—
Заиграйн	61,3	46,5
Закаменай	61,2	57,6
Иволгын	59,0	75,7
Баргажанай	58,0	61,3
Байкало-Кударын	57,3	48,6
Прибайкальска	54,0	84,2
Зэдын	47,4	53,6
Бичурын	47,3	31,0
Сэлэнгын	47,2	67,2
Кяхтын	47,1	70,6
Хэжэнгын	46,2	75,5
Ториин	43,7	36,4
Кударын	41,5	81,0
Мухаршэбэрэй	33,7	57,9
Тарбагатайн	33,5	56,1

Бүхы зелёнкоёо фермэдээ буулгаба

ЦАКИР. (Телефоноор абтаба). Малаар олон Закамснай аймагай колхозууд ерэхэ үбэлжэлгын үедэ малаа тэжээлээр хүсэд хангахын тулада яһала ехэ оролдолго гаргаһан байна. Тиигэжэ эндэ сабшалан хадалангаа саг соонь бүримүһэн сабшажа абаһан байна. Гадна, аймагай колхозууд энэ жэлдэ 1600 га зелёнко таридаа, үндэр ургаса ургуулһан байна. Илангаяа Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 260 га зелёнко үдхэнөөршье, үндэрөөршье ургажа, га бүриһөө 40—50 центнер хуряагдана. Дашанима Норбоевой даадаг һаалиин фермынхид Сомойхо гэжэ газартахи зелёнкые өөһэдөө сабшаад, бухаллаад, сомоод буусадаа буулгаба.

Тэрэшэлэн «Коммунизм», «Сталинай зам», «Улаан Далахай», Хрущевой, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозууд зелёнкоёо хуряажа дүүргэбэ.

Аймаг дотор хамтадаа 1600 гектарай зелёнко малай буусануудта шэрэгдэбэ.

Д. Гончиков.

Таряагаа мүнөө болотор хуряажа дүүргээдүй

Кяхтын аймагай колхозууд нёдондо жэлэйхиһээ һураггүй һайн ургаса ургуулаа. Тариянай оройтожо эдеэшэһэн дээрэһээ бүхы колхозууд таряа хуряалгада сентябриин 20-до ороһон байна. Ургаса хуряалгые илангаяа Кяхтын МТС-эй харьяата колхозууд унжагайруулна. Эдеэшэжэ хатаһан тариян үдэр ошохо бүри ехээр айрана, гээгдэнэ. Эндэхи Сталинай, Хрущевой нэрэмжэтэ, «Красное Знамя» колхозуудые абажа харая.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо октябриин 10-най мэдээгээр 210 гектар шэниисэ, 90 гектар хара тариян, 250 га овёс хадагдаагүй байһаар. Мүн 400 га зелёнко үлэнхэй. Мүн «Красное Знамя» колхоздо 115 га хара тариян, 70 га шэниисэ хадагдаагүй. Эдэ колхозуудта нилээд ехэ газарай тариян һалхи саһанда сохигдожо, хэбтэшэнхэй. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой Царам гэжэ нютаг гол түлэб тариялангай участогуудтай юм. 2 мянган гектар га ороохото культуранууд эндэ таригданхай юм. Аймаг соогоо энэ колхоз сортовой үрэһэ ургуулжа, бусад колхозуудта ябуулдаг. Кяхтын МТС-эй 6-дахи бригадын механизаторнууд, 1-дэхи комплексно бригадынхид эндэ хүдэлнэ. Механизмуудайнь ажалай бүтээсэ тон бага. Дүрбэн комбайнернуудай нэгэниинь—Федор Рогозинский үдэрэйнгөө нормо дүүргэнэ. Хуряалгын эхилһэнһээ хойшо комбайнернууд Самбуев, Цыдендамбаев, Чимбеев биратай юумэ хээгүй. Тэдэнэр оройдоо 100—110 га хуряагаа. «Таряа суглуулха түхеэрэлгын буруугаар тодхогдоһон дээрэһээ бүхэли һара соо өөдтэй юумэ хээгүйб, һаянайл һайнаар ябажа эхилээб»—гэжэ нүхэр Самбуев хөөрэнэ. Лафетнэ жаткаар хадаһан тариян комбайнуудай муугаар хүдэлһэнһөө үни удаан узууртаа хэбтэнэ. Энээнэй эсэстэ тэрэниие суглуулхадаа, комбайнууд мууса хүдэлнэ. Эндэ тэндэ валнууд үлөөгдэнэ. Ороһоной гээлтэ хоролто ехэ болоно. 200 га овёс унагаагдаад, тармагдажа сомогдоногүй. Энээниие тусхай түхеэрэлгэтэй комбайнаар хуряахада болохо байгаа. Теэд 100-гаад гектар шэниисэ хуряажа, тэрэ овёсто комбайн табитар үшөө хэды саг үнгэрхэ юм.

ОРООҺОНОЙ ГЭЭЛТЭ ЕХЭ

Ехэ-Нугын элдин талада хүдэлмэрилдэг нүхэр Черепановай тракторна бригада 122 гектар шэниисэ косилкаар сабшаһан байна. Сабшаад, тармаад бухаллахада хэды шэнээн тариян гээгдэнэб. Колхозой, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд тариянай полиие малай тэжээл болгохо гэжэ шиидхэһэн байгаа. Теэд мүнөө тэрэнь тэжээлшье, талха тарияншье бэшэ болошоо. Юуб гэхэдэ, солоомо шэмэ шанараа гээгээ, мүн поли дээгүүр тариян айража байна. Гэхэтэй хамта, энэ һайн ургасатай таряае тэжээл болгохын тулада түрүүшээр хадаад, муу ургасатай зэргэлжэ байһан участок дээрэ нүхэр Ч. Чойжин Вамбуевай «С-4» комбайн мүнөө октябриин 9-һөө эхилжэ табиһан байна. Энэ нүхэр полиёо хэдэн дахин тойрожо, га бүриһөө 2—2,5 центнер таряа сохино. Харин тэжээл болохо участогай гектар бүриһөө адагынь 5—6 центнер хуряагдаха байгаа. «МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд энэ участогай ургаса муу гээд комбайн табяагүй байһанаа үсэгэлдэр табиба. «Саашадаа ганса комбайн хүдэлөө һаа, үшөө хахад һараһаа хуряалгаяа дүүргэхэбди». гэжэ комплексно бригадын бригадир нүхэр Эрдынеев гомдоно. Үнэхөөрөөшье, комбайн нэмэжэ үгөөгүй һаа, үлэһэн 97 гектар шэниисэ, 30 га хара тариян саһанда дарагдахань. Иигэжэ хуряалгын хойноһоо хиналта муугаар табигдаһан дээрэһээ һайн ургасатай участогууд үлөөгдөөд, муунь уридшалан хуряагдана. Үшөө иимэ баримта харуулая. Ехэ Нуга нютагай нэгэ участогта 52 га шэниисэ эрхим һайн үрэһөөр таригдаһан байгаа. Үни хада эдеэшэһэн энэ тариян һая октябриин 8-да хуряагдажа, га бүриин 7 центнер ургаса абтаа. Хэрбээ энээниие саг соонь хуряагаа һаа, га бүриин 15 центнер абтаха байгаа бшуу. Энэ сортовой участок оройтожо хуряагдаад, ороһон ехээр гээгдэһэн байна.

АЖАЛАЙ ЭМХИДХЭЛ ҺУЛА

Хуряалгын эды болотор оройтоод байхада, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала кампаниие түргэдхэхэ бодото хэмжээ абанагүй, ажалай эмхидхэл муу байһан зандаа. Колхозой центрһээ 4 километрын газарта 7-дохи тракторна бригадын полевой вагончик бии юм. Гэбэшье, механизаторнууд энэ вагончигтоо байрладаггүй, колхозой центр ерэжэ хонодог юм. Үглөөгүүр полидоо ерэжэ машинануудаа халаажа, түхеэртэрынь үдэрэй 11 час болоно. Сайгаа уужа, 12 часһаа ажалдаа гарана. Иимэ ушар октябриин 9-нэй үдэр үзэгдөө. Ядахадаа, механизаторнуудта үдын эдеэ хоол саг соогоо абаашагданагүй. Жэшээлхэдэ, октябриин 9-нэй үдэр тракторист Дашидондок Цыбиков «Беларусь» трактораар Усата гэжэ участогһаа 4 модоной газарта Хуурай Хүндын полевой стан эдеэлхээ гүйлгэжэ ерэһэн байна. Иимэ ушарнууд ходо үзэгдэнэ. Механизаторнууд һүниндөө ажалланагүй. Октябриин 8-най һүни Царамай, Ехэ-Нугын болон Харьяастын бригаданuудта нэгэшье комбайн хүдэлөөгүй. Һүни хүдэлхэдэ хүнүүдшье бии, машинанууд гэрэлтүүлхэ түхеэрэлгэтэй. Гансал эмхидхэлэй хүдэлмэри дутана.

ГҮРЭНДЭ ТАРЯА ТУШААЛГА УДААРНА

Колхозой тогуудта ороһо тариян ехээр сугларанхай. Царамай ток дээрэ мянга гаран центнер шэниисэ обоолоотой хэбтэнэ. Гэбэшье, эндэ таряа сэбэрлэлгэ хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Мүн центральна складта ехэ тариян бии. Түсэбэй ёһоор 2600 центнер тариян гүрэндэ тушаагдаха ёһотой аад, октябриин 10-най байдалаар 1500 центнер тушаагдаа. Тогууд дээрэ ажал түхэрээн сүүдхэ соо эмхидхэгдэнэгүй.

ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИИН ХҮДЭЛМЭРИ ТУХАЙ

Колхозой партийна организаци (секретаринь нүхэр Дамбаев) таряа хуряалгые унжагайруулжа байбашье, коммунистнуудаа энэ хэрэгтэ элсүүлээгүй. Парторганизацинь 22 коммунистһаа бүридэдэг. Сентябрь һарын эхеэр тэжээл бэлэдхэлгэ, таряа хуряалгада бэлэдхэл тухай асуудал партийна суглаан дээрэ хэлсэгдэһэн юм. Тэрэ гэһээр, энээн тухай хэлсэгдээгүй байна. Хуряалгада оройдоол 6 коммунист хабаадалсана. Партийна суглаан дээрэ хуряалгын ябаса тухай бригадирнуудай тоосоон шагнагданагүй. Механизаторнуудай болон колхознигуудай дунда ойлгууламжын, политическэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Полевой станда «Дайшалхы хуудаһан», «Молни» гаргагдаадүй байһаар. Социалистическэ мүрысөөн ёһын тэдыдэ эмхидхэгдэнхэй. Хуряалгын үедэ парторганизациин хэхэ хүдэлмэриин тодорхой түсэб табигдаагүй байба. Энэ бэрхэшээлтэй сагай ерээд байхада, коммунистнуудай һанаа амар һууханиь гайхалтай. Кяхта городой эмхи зургаанuудай, предприятинуудай хүдэлмэришэд колхоздо зелёнко хуряажа байна. Теэд тэдэнэй хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ, зэр зэмсэгүүдээр хангаха тушаа парторганизаци, колхозой правлени хэмжээ абанагүй.

Тус колхоздо адли байдал Кяхтын МТС-эй олохон колхозуудта үзэгдэнэ. Илангаяа МТС-эй машина техникэ тэсэшэгүй муугаар хүдэлнэ. Энээн тушаа түбхын түрүүн Кяхтын МТС-эй дирекци, эндэхи инструкторска группа дары хэмжээ абаха ёһотой.

Д. Болхоев, манай корреспондент.

Лазарь Иванович Рязанов Улан-Үдэдэхи судна заһабарилгын заводой модошо һайн дархашуулай нэгэн юм. Нүхэр Рязанов Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 39 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, нормоёо 180 процент хүрэтэр дүүргэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Рязанов дархалжа байна.

А. Мантаевай фото.

ДОРЖИ БАНЗАРОВАЙ НЭРЭМЖЭТЭ ПЕДИНСТИТУДТА

ЭЛЕВАТОРТА ТУҺАЛБА

Институдай студентнэр занятиингаа дүүрэмсээр элеватор ошожо, олохон үдэрэй туршада туһалаа. Тэндэ үдэр бүри хэдэн зуун тонно тариян орожо байдаг, хэхэ ажалынь тон ехэ юм. Студентнүүд обоотой ороо һо складта оруулдаг, просо, шэниисэ мэшээглэдэг, вагонуудһаа буулгадаг байба.

ШЭНЭ ФАКУЛЬТЕТ

Мүнөө жэл физико-техническэ шэнэ факультет түрүүшынхеэ нээгдээ. Тэндэнь 50 студентнэр һуража байна. Табан жэл һураад, электротехникын, машиноведениин, физикын багшанар болохо юм. Тус факультет нютагай кадрнуудые бэлэдхэхэ гол зорилготой.

ҮДЭШЫН ОТДЕЛЕНИДЭ

Институдай дэргэдэ үдэшын отделени нээгдэһээр 3 жэл болохонь. Эндэ хамтадаа 250 хүн һурадаг. Эдэнэр химиин, математикын, физикын, биологиин, түүхын, литературын багшанар болохо юм. Үдэрынь ажаллабашье, эрхимээр һурадаг һурагшад тэдэнэй дунда олон. Жэшээлхэдэ, М. Сергеева, Н. Севостьянова, О. Потехина, И. Ширезданова эрхим сэгнэлтэнүүдтэйгээр һурана.

УРАНҺАЙХАНАЙ КРУЖОГУУД

Үдэшэ оройхон боломсоор институт соо ирагуу һайхан хүгжэмэй, дуунай абяан дуулдажа байдаг. Тиихэдээ уранһайханай кружогуудай заняти боложо байна гээшэ. Тусхай мэргэжэлтэй хүнүүд хүтэлбэрилэгшэдынь болгогдон томилогдонхой. Кружогто хабаадагшад хожом багша болоходоо үхибүүдые хатар, дуунда, хүгжэмдэ һургаха гэһэн гол зорилготой.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Хэзээшье мартагдаха ёһогүй асуудал

Ажалшадай культурна эрилтые һайнаар хангаха тушаа асуудалда манай газетэнүүд ехэ анхарал хандуулха зэргэтэй. Газетэнүүдэй редакцинууд ажалшадай культурна ажаһуудалай эрилтые хангадаг предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэри тухайда саг үргэлжэ бэшэжэ байха уялгатай.

Хориин аймагай **«Красная заря»** газетэ энэ уялгаяа хэр зэргээр дүүргэжэ байнаб гэһэн асуудал гарана.

Һүүлшын 3 һарын турша соо—июль, август, сентябрь һаранuудта гараһан номернуудые хараад үзэхэдэ, ажалшадай культурно-ажаһуудалай эрилтын ямараар хангагдажа байһан тушаа материал тон үсөөн толилогдоо.

Хориин, мүн бусадшье аймагуудай колхозууд байрын гэрнүүдые, полевой стануud, клубууд, хүүгэдэй яслинууд, бани, культурно-ажаһуудалай бусадшье барилгануудые бариха арга боломжоёо тон багаар хэрэглэнэ гэжэ КПСС-эй обкомой хоёрдохи пленум дээрэ заагдаа һэн. Республикын ажалшадай культурно-ажаһуудалые һайжаруулха тушаа асуудалые хаража үзэхэдөө культурно-ажаһуудалай барилгануудые ехээр барихыень аймагууд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые КПСС-эй обкомой хоёрдохи пленум уялталһан байгаа.

КПСС-эй обкомой пленумэй шиидхэбэриин аймагай колхозуудта хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһан тухай статья болон информацинуудые аймагай газетэдэ олохонь бэрхэтэйшэг юм. Аймагай газетэ энэ асуудалаар 3 һара соо оройдоол гурбан багахан информаци толилоо. Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо нарайлалгын гэрэй, Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо хүүгэдэй яслиин, Үдын МТС-тэ хамтын байрын баригдаһан тухайда тэдэ информацинууд соонь хэлэгдэнэ.

Гэхэ зуура, аймагай колхозууд культурно-ажаһуудалай барилга болошотүй удаанаар хэнэ. КПСС-эй айкомой орган болохо «Красная заря» газетэ энээн тушаа хурсаар бэшэхэ уялгатай байгаа. Олохон колхозууд зунай урин дулаан сагта культурно-ажаһуудалай барилгануудые олоор бариха арга боломжоёо хэрэглэжэ шадаагүй. Тэрээнһээнь боложо малажал дээрэхи хүдэлмэрилэгшэд урда жэлнүүдэйхидэл адли гэр байрануудаар хангагдаагүй байһаар. Малай зарим фермэнүүдтэ нэгэ гэр соо 2—3 айл байха баатай болоно. Газетын редакци эдэ баримтануудые мэдэжэ байбашье, шангаар шүүмжэлнэгүй.

Аймагай территори дээрэ модо бэлэдхэлэй хэдэ хэдэн томо предприятинууд оршодог. Һүүлэй жэлнүүдтэ аймаг дотор хүдэлмэришэдэй шэнэ шэнэ посёлогууд урган бодоо. Гэхэ зуура, модошодой байра байдал тухай, тэдэнэрэй культурна эрилтын хэр зэргээр хангагдадаг тухай информаци болон статьянuудые «Красная заря» газетын хуудаһануудта олохонь бэрхэтэй юм.

Газетын редакци ой модоной промышленностиин предприятинуудтай холбоо барисаагүй дээрэһээ тэндэхи байдалые муугаар мэдэнэ гэжэ тобшолол хэмээр. Худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой газарнуудай ажалые газетэ тон халирхайгаар харуулна. Гурбан һарын турша энэ асуудалаар оройдоол 4 баг... информаци үгтөө. Тиихэдэ нэг... рүү бэшэг үгтэһэн байна. «Ни... эдеэ хоолые һайжаруулхын т... гэһэн энэ түрүү бэшэг соогоо с... вонууд, чайнанууд болон буф... дэй хүдэлмэридэ бии байһан е... дутагдалнуудые газетэ тон хур... зүбөөршье шүүмжэлһэн байгаа... риин сельпогой, тэрэшэлэн Ха... тайн модо бэлэдхэлэй участогай... галтагүй хүдэлмэри тухайда га... дэ толилогдоһон информацинуу... хэлэгдээ һэн. Дээрэ дурсагд... предприятинуудай хүтэлбэрилэ... тэ ямараар нүлөөлөөб, предпри... нуудта бии байһан дутагдалну... усадхаха, столовонууд, магаз... болон пекарнинуудай хүдэлмэ... һайжаруулха тушаа ямар хэ... абтааб гэжэ газетын хуудаһанд... шэгдэнэгүй. Газетэдэ гараһан ш... жэлхы статьянууд тушаа ямар... жээнүүдэй абтаһые редакци у... шадтаа мэдээсэдэггүй, гараһан... териалнуудайнгаа ашатай ту... байхын тулада һаналаа багаар... бидаг.

Ажалшадта медицинскэ туһ... жа үзүүлхэ, амбулаторинууд б... медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэ... зэргээр хүдэлмэрилжэ байһан т... асуудалнуудта «Красная заря»... тэ анхаралаа багаар хандуу...

Культурно-ажаһуудалай эмх... гаануудай хэр зэргээр хүдэлм... жэ байһан тухайда газетын ху... һануудта мүн лэ багаар бэшэг... Ажалшадта кино харуулха ту... гансахан лэ асуудалда газетэ а... ралаа хандуулна.

«Красная заря» газетэ хэдэ... шухала асуудалнууд тушаа х... мой хойно бэшэнэ. Жэшээнь, ба... гэрнүүдэй, столовонууд, ма... нууд, бани болон клубуудай үб... хэр зэргээр бэлэдхэгдэжэ ба... тухайда гээгдэжэ бэшэгдээ. А... гай газетэнүүдые уншаад ... хада, хориинхидай үбэлдөө хэр... гээр бэлэдхэжэ байһаниинь м... дэнэгүй.

Хориин аймагай газетэ ажа... дай культурно-ажаһуудалай ... тые хангаха хэрэгтэ анхар... юундэ багаар хандуулнаб ... асуудалда иигэжэ харюуса... байна. Ажалшадай культурна э... тые хангаха асуудалда газ... редакци зохихо анхарал табина... Тиимэһээ эдэ асуудалнууд газ... хуудаһануудта толилогдоно... Ажалшадай культурна эрилтэ т... саг соонь мэдээсэжэ байдаг, х... бэшэгшэд газетын редакцида хо... байна. Ажалшадай бэшэгүүд «К... ная заря» газетын хуудаһану... ехэ үсөөн толилогдоно.

«Красная заря» гэжэ аймага... зетэ республикын бусад аймаг... тахи газетэнүүдтэ орходоо ни... ехэ арга боломжотой ба... Юуб гэхэдэ, тус газетэ ... делидээ нэгэ дахин гарадаг ба... наа энэ зунһаа эхилжэ гурба д... гарадаг болоо. Тэрэшэлэн газед... хэмжүүр ехэ болоһон, хүдэлм... лэгшэдэйнь тоо олошорһон бай...

Газетын редакци эдэ бүхы ... боломжоёо шадамараар хэрэгл... ажалшадай культурна эрилтые ... гаха асуудалда анхаралаа ехээр... биха, ажал хэрэгтэ бии байһа... тагдалнуудые ехээр шүүмж... уялгатай.

КПСС-эй түүхэ шудалагшадта туһаламжа

Марксизм-ленинизм—олон түмэн зоной дунда дэлгэрһэн һургаал

Марксистско-ленинскэ һургаал яахадаа хүсэтэйб гэхэдэ, обществын ажабайдалай эрилтые үнэн зүбөөр тайлбарилан харуулдаг, тэрэнэй хүгжэлтын хуули ёһонуудые элирхэйлдэг, капиталистическэ системын зайлашагүй хосорхо ёһотойе, эгээн түрүү байгуулалтын — коммунизмын илаха ёһотойе тодоруулан заана.

Марксын һургаал яагаад эгээн революционно ангида хамаатай хэдэн миллион, олон арбаад миллион хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлые татан һайшаагдаха ушартай болооб гэһэн асуудалда харюусаха зуураа, комсомолой III съезд дээрэ В. И. Ленин иигэжэ хэлэһэн юм: «...Юун дээрэһээ тиигээб гэхэдэ, Маркс хүн түрэлтэнэй эрдэм ухаанай бата эхи үндэһые түшэг болгодог байгаа...». Марксизм—хэзээншье ажабайдалһаа, эрдэм ухаанай эрхим туйлалтануудһаа таһараагүй, дэлхэйн соёл болбосоролой дардам замһаа хадуурҗа гараагүй һургаал мүн. Марксизм гээшэ манай түрүү философско ухаан бодолой, политическэ экономиин ба үнгэрһэн сагай социалистическэ һургаалнуудай үргэлжэлэлынь боложо, үнгэрэгшэ зуун жэлэй 40-өөд онуудта хүгжэн мандаа.

Гэхэтэй хамта, марксистска һургаал — шэнжэлхы эрдэм ухаанай шэнэ алхам, революционно эрид хубилалта мүн байгаа. Энэ һургаал хадаа буржуазна обществын эгээн революционно ангиин—пролетариадай үмэнэ шэнжэлхы ухаанай талаар табигдаһан түүхэтэ зорилгонуудай бэелэл болоо. Пролетариат эмхидэл һайнтай, эгээн түрүү революционно һургаал шудаланхай байбал—өөрыгөө, мүн бүхы хүн түрэлтэниие капиталистическэ богоолшолгын гэнжэһээ мулталан сүлөөрүүлхэ, хүниие хүнэй мүлжэдэг ябадалһаа хахасаһан шэнэ байдал зохёожо шадаха гэжэ пролетариадай агууехэ багшанар, Маркс Энгельс хоёр тодоруулһан байна. Эрдэм ухаанай талаар шэнжэлэн тодорхойлогдоһон сурталбодолые, хараа болохо программа баримталжа бэшэ, харин капитализмые зэмэлэн муушалхын тэдысэ хүдэлмэришэдтэ хандахые дурадхадаг хүнүүд тушаа Маркс ехээр дураа гутадаг байгаа.

Ородой мэдээжэ литератор Анненковой дурдан хэлэһэнэй ёһоор, Маркс нэгэтэ хөөрэлдэхэдөө иигэжэ хэлэһэн байха юм: «...Шэнжэлхы ухаанай нарин бодомжогүйгөөр, зүб һургаалгүйгөөр хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаха гээшэ хии талаар, нэрэ һурагүй номнол хэжэ наадаһантай адли болоно. Тиихэдэнь, нэгэн талаһаа — зориг зоргондоо абаралшан бии байха, нүгөө талаһаа—амаяа ангайлгажархёод тэрээниие шагнаха элжэгэнүүд лэ байха ушартай болоно... Зүб сурталгүй хүнүүд юушье хэжэ шадахагүй, юрэдөө шууяа татаха, элдэб гааралга гаргаха ба эрхилһэн хэрэгээ хосороохоһоо ондоо юумэ бүтээхэ шадалгүй юм».

Хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай багшань болохом гэжэ һанаархаһан «һайн һанаатад» яһала олон байгаа юм. Теэд тэдэнэр бүгэдөөрэн «зүб һургаалтай» болоогүй аад, дэлхэйн байдалые ойлгон мэдэрхэ, хубилгаха арга олгодог революционно гүн эрдэм ухаатай болоогүй аад, тиигэжэ аашалан забдадаг байгаа. Тэрэ мэтын «арадай ханинарай» яһаниинь мүнөө бүгэдэндэ мэдээжэ. Ниитын ажабайдалые шэнэдхэн хубилгаха гэжэ хии хооһоор һанаашалан, идеализм гаргаһан народнигууд, анархистнууд, эсернүүд; революционно теориин шэнэдхэн хубилгаха угаа ехэ үүргые мэдэрээгүй «экономистнууд» ба меньшевигүүд барандаа ниитын хүгжэлтын хуули ёһонуудые ойлгон мэдэржэ шадахагүй, ажал-ябуулгынгаа хүтэлбэри болгохо шадалгүй байһанаа элишэлжэ, буруутан хосорһон байна.

В. И. Ленин марксистска шэнжэлхы ухаанай маша ехэ удхашанартайе онсолон тэмдэглэхэ зуураа иигэжэ зааһан юм: пролетариадые толгойлжо ябадаг, тэрээниие һүртэй шанга, илагдашагүй хүсэн болгон эмхидхэдэг, гэгээрүүлдэг ба жагсаадаг партишье революционно теоригүй байгаа һаа, капиталай засагта эсэргүү түрүү тэмсэлшэ, революционно ангиин авангард байха үүргээ дүүргэжэ шадахагүй гэһэн юм. В. И. Ленин империализмын үедэхи уласхоорондын пролетарска хүдэлөөнэй асари ехэ дүй дүршэлые хамтадхан согсолһон, марксистска һургаалые улам саашадань хүгжөөжэ, шэнэ шатада гарган мандуулһан байна. Энэ һургаалынь социализмын түлөө тэмсэгшэ хүдэлмэришэн ангиин бүри түгэлдэр хүсэтэй, нүлөө ехэтэй зэбсэг болонхой.

Марксизм-ленинизм олон миллион хүнүүдэй ухаан бодол ба зүрхэ сэдьхэлые ээзэлэн дэлгэржэ, жэл бүри, сагай үнгэрхэ тума шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлана. Капитализмын хосорон һалалгын эхи табиһан олониитын шэнэ байгуулалта — коммунизмые анхан мандуулагша Агууехэ Октябрьска революциһаа хойшо болоһон ехэ ехэ событинууд бүгэдөөрэн марксизм-ленинизмын гайхамшаг сурталай гэрэл туяагаар гиигүүлэгдэнхэй. СССР-һээ, Хитадай Арадай Республикаһаа, арадай демократиин бүхы оронуудһаа бүридэһэн, дэлхэйдэхи социализмын бата бэхи лагерь—марксизм-ленинизмын хамагые илагша үзэл сурталай бодото бэелэл болоно.

Марксизм-ленинизм хадаа философи, политическэ экономи ба научна коммунизмын теориһоо бүридэһэн, нягта холбоотой нэгэдэл мүн. Энэ гурбан талань олониитын байдалые түгэс бүринөөр тайлбарилан харуулдаг нэгэ бүхэли һургаал болон ниилэнхэй.

Пролетариат ба тэрэнэй революционно парти юртэмсын байдалые үнэн зүбөөр тайлбарилан харуулдаг философско шэнжэлхы эрдэмгүй һаа, зүб үзэл сурталгүй һаа,—обществын хүгжэдэг хуули ёһонуудые ойлгон мэдэжэ, тэмсэлдээ хэрэглэжэ шадахагүй юм гэжэ Маркс, Энгельс, Ленин заадаг байгаа.

Марксизмын философи гээшэ диалектическэ материализм мүн. Энэнэй тобшололнуудынь байгаалиие ба ниитын байдалые шэнжэлһэн эрдэм ухаанай хүгжэлтөөр баталагдан лаблагдана. Тус философи юртэмсын бүридэлэй материальна шанартай, хүгжэдэг тусхай ёһо гуримтай байһые мэдэрхэ ябадалһаа эшэ абадаг. Энэ теориин тобшололнууд идеалистнуудайхиһаа тад ондоо юм. Һунэһэн гү, али ухаан бодол бэшэ, харин хододоо хүгжэжэ, хэтэ мүнхэдөө оршон байдаг матери анхан бии болоһон байна. Бодосто юртэмсэ хүгжэжэ ухаан бодол бүрилдэн бии болоһон удхатай. Энэнь—материин онсо шэнжэ шанар, юумые хадуун тайлбарилдаг шадабари болоно. Хүнэй ухаан бодол юртэмсын байдалые, тэрэнэй жама ёһые зүбөөр хадуун тайлбарилдаг хадаа түрьбэлгүй ехэ хүсэ олоод, байгаалида ба ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр нүлөөлхэ, тэдэниие өөһэдынгөө аша туһада таарамжатайгаар хубилгаха арга хүнүүдтэ олгодог байха юм.

Маркс, Энгельс философско материализмын тобшололнуудые хүн түрэлтэнэй обществын түүхэдэ хамаадуулан хэрэглэжэ, шэнжэлхы ухаан бодолой гайхамшаг туйлалта болоһон историческа материализмые тодорхойлон зохёогоо. Диалектическэ ба историческа материализм дэлхэйн байдалые ойлгон мэдэрхэ ба хубилгаха хүсэн түгэс зэбсэгые хүдэлмэришэн ангида үгэһэн, өөрынгөө түүхэтэ хэрэгэй үнэн зүб байһанда этигэлыень батажуулһан, ниитын харилсаанай орёо ... асуудалнуудые шэнжэлэн ойл... тэрээнһээ гол шухала, шиид... юумэнүүдыень илган тобшолхо ... олгоһон байна. Энэнэй а... лэ хүдэлмэришэн ангиин тэмс... ударидагша коммунистическэ ... тинууд холуур бодожо, хурсаар ... ража ажаллаха аргатай боло... байха юм. Түүхын ябасые мате... листическэ ёһоор ойлгодог ушар... литическэ тэмсэлэй хүсэтэ шу... нууд соогуур хүдэлмэришэн ан... хүтэлэн дабшаха, хүсыень бэхиж... хэ, тэрээнһээ гадна хэдэн олон ... нууд дотор хуули засаг ээзэлэн а... ба социалистическэ общество ... жалтатайгаар байгуулха арга ... мунистическэ партинуудта олго...

Мүнөө социалистическэ лаге... бүхы оронуудта диалектическэ м... риализм гансахан гол үзэл су... болон манданхай.

Энэ үзэл сурталнай ямаршье т... шэнжэтэйгээр номногдоһон хү... заншалтай, мухар һүзэгтэй эб... гүй байдаг. Бүхы шэнэ, түрүү ... хүгжөөхын түлөө саг үргэлжэ т... хые, бүдүүлиг ба хүдэлсэгүй хү... мэдээшэрхэдэг ябадалда эрид ... гүүгээр хандадаг байхые энэ ... суртал эринэ. Политикада, н... үйлэдбэриие ударидалгада з... роо болохо ябадалай то... руу байһые элирүүлхэ з... политическэ талааршье зохихо ... лалтануудай хэгдэхэ байһые б... сон, обществын экономикодохи ... лалтануудые анхаралтайгаар ... жэлхэ ба хараада абаха ... табина.

М. ЖУРАВК...

философско науканuудай д...

(Үргэлжэлэлынь хожом гар...)

ҮШӨӨТЭЙН ҺААЛИШАДАЙ ҮҮСХЭЛТЭ АЖАЛ

Зэдын аймагай Үшөөтэйн МТС-эй харьяата колхозууд үнгэрһэн жэлдэ үнеэн бүриһөө 1070 литр һү haaжа, шэнэ жэлдэ 1500 литр һү haaxa уялга абанхай. Эндэхи һаалишадай, малшадай ажал тухай доро бэшэгдэбэ

...гэрһэн жэл юу харуулааб

...ажалдамнай ажахын шэнэ жэл эхилбэ. Энэ ...артелиимнай малшад үнгэрһэн жэлэйнгээ дүн... ...ргажа, шэнэ жэлдэ юу хэхэ тухайгаа хэлсэжэ, ...уялгануудые абажа байнхай.

...рһэн жэлдэ адуу малайнгаа ашаг шэмые дээ... ...лхын түлөө тэмсэжэ, манай артелиин малшад ...тэды амжалта туйлаа. 1956 оной октябриин ...байдалаар дунда зэргээр үнеэн бүриһөө 1187 ...һүн һаагдаһан байна. Хэрбээ нёдондо бүхы дээ... 180 мянган литр һү һааһан байгаа һаа, мүнөө ...234 мянган литр һүн һаагдаһан байна. Энэ хай...гээд туйлагдааб гэхэдэ, нэгэдэхеэр үнеэдэй тоо ...болоһон, хоёрдохёор, үнеэн бүриһөө 150 литр ...ехэ һаагдаһан байна бшуу. Манай эрхим һаали... Анна Андреевна Югова үнеэн бүриһөө 2143 ..., Федосья Сергеевна Стряпунина—1514 литр, ...ия Степановна Брыкова 1458 литр һү һааһан ...юм.

...эдэй һү шэмые ехэ болгоходос эгээн түрүүн ...ие зүбөөр эдеэлүүлэн һааха аргые үргэнөөр ...һэн байнабди. Һаалишаднай үнеэдэй тус бү... ...шэмые харалсажа, нэгэ адли хэмдэ эдеэлүүлдэг ...он байна. Тиихэдэ һаалишадай дунда ехэ һү ...н түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр ...жэ, тэдэнэй ажал али болохоор урма... ...гдадаг болоһон байна. Энээн дээрэһээ һаали... малшад бүхэн хүдэлмэридөө харюусалгатай... ...андадаг, хайшан гээ һаа үнеэдэйнгээ шэмые ...үүлхэб гэжэ оролдодог болоо.

...уу малай ашаг шэмые дээшэлүүлгэдэ ороohото ...рануудай тарилга, тэндэһээ абтаһан ургаса ...нүлөөлдэг байһаниинь хүн бүхэндэ мэдээжэ. ...жэлдэ манай колхознигууд Үшөөтэйн МТС-эй ...изаторнуудаар суг хүдэлжэ, ороohо таряанай ...баян ургаса абахын түлөө ехэхэн оролдолго ...һан байна. Тэрэнэйнгээ эсэстэ шэниисынгээ ...талмайһаа дунда зэргээр 15 центнер, хара та... — 14 центнер, ячмень—12 центнер гектар бүри... ...таа. Овёснай хүсэд боложо үрдеэгүй, малда ...хэ ногоон солоомо болгон хуряагдажа байна. ...бүгэдэ юу харуулнаб гэхэдэ, артельнай нёдон... ...хиһоо хоёр дахин ехэ ороohо таряа абаа. Мү...редэ гүрэнтээ сүм тоосоод, МТС-эй хүдэлмэ... ...түлөө натура түлбэреэ дүүргээд, 4 мянга гаран ...таряа түсэбһөө гадуур гүрэндөө худалдаһан ...бди. Эдэ үдэрнүүдтэ үрэһеэ хаажа дүүргээд, ...а эдюулхээр нилээд ехэ таряан хараалагдаба. ...колхознигуудай ажалта үдэртэ ороohо таряан ...гдаха юм.

...ахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэр... 1500 литр һү һааха гэһэн уялга абанхайбди. ...й түрүү һаалишад бүри ехэ уялга абаһан бай... ...Энэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэдээ ...ээ үбэл зун илгадгүй ехэ һү һаахын түлөө ...эбди. Түрүүшээр үнеэдтээ зелёнко эдюулээд, ...раа, октябриин һүүл багһаа, силос үгэжэ эхил...

С. Таракановский, Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Һү хоёр дахин ехээр һаахабди

...алиин гүүртэнүүдтэ үнгэрһэн зүблөөнүүд дээрэ ...ын шэнэ жэлдэ бүхы колхозоороо һү һаалгаяа ...дахин дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэһэн байнабди. ...знай үнгэрһэн жэлдэ һү ехээр һаажа шадаа... Үнеэн бүридэ арайхан гэжэ 696 литр һүн дунда ...эр һаагдаһан байна. Тиигэбэшье, урда жэлэйхи... ...эшэбэл, энэмнай хоёр дахин шахуу ехэ байха

...колхозой түрүү һаалишан Цыренжап Батожапова ...һэн жэлдэ үнеэн бүриһөө 1100 литр һү һаажа, ... жэлдэ 1550 литр һү һааха социалистическэ ...абаад байна. Һаалишан-комсомолка Екатери... ...руева 1000 литр һү һаажа, 1957 ондо 1500 литр ...аха уялга абанхай. Колхозоймнай һаалишад ...дэрээ шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1400 литр... ...доошо бэшэ һү һааха гэжэ уялга абаа.

...уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ арга ...жо манда гүйсэд бии. Юуб гэхэдэ, мүнөө жэл ...ай нёдондонойхиһоо 1000 гаран тонно си... ...эр даража, үнеэн бүридэ 7 тонно шэмэтэ тэ... ...хүртэхэ болоно. Тиихэдэ 3 000 центнер үбһэн, ...мянган центнер зелёнко энэ жэлдэ нёдондоной... ...ехэ абтаа.

...бээ нёдондо жэлдэ үнеэдэймнай 40 процентнь ...гараһан байгаа һаа, энэ жэлдэ тэрэниие даб... ...н тулада тугаллаха үгыень ректальна аргаар ...а үзөөд, һубай байһаниень тодорхойлжо, ...е ороондо оруулжа байнабди.

...жэлдэ бүхы үнеэднай үбэлжэлгын үедэ бэл... ...хеэ болижо, хүсэд һайнаар эдеэлэн һаагда... ...һаалишадаар эрхим һайн колхознигуудаа, ...унистнууд болон комсомолецуудаа табижа бай... ...һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистиче... ...мүрысөөнэй дүн 10 хоног бүридэ бүридхэгдэжэ, ...ргодог болонхой.

С. Раднаев, Зэдын аймагай Лэнинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь.

★ *Эдэнэрһээ жэшээ абая!* ★

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Кировэй нэрэмжэтэ колхозой эрхим һаалишад **Долгор Жалцанова, Дымбрыл Намжилова, Цыбик Самданова, Лайжит Намсараева, Бубей Цыбенова, Чойжит Данзанова.**

Туйлаһанаараа һанаагаа амархагүйбди

Һүүлэй хоёр жэлэй туршада манай артелиин һаалишад, малшад, зоотехник Е. И. Шевляковагай үдэр бүриин туһаламжаар ажаллажа, үнеэдһээ һү һаалгые нилээд дээшэлүүлһэн байна. Хэрбээ 1954 ондо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 429 литр һү һааһан байгаа һаа, 1955 ондо 1067 литр һү һаажа, үнгэрһэн 1956 оной октябриин 1-дэ тэрэнээ 1430 литртэ хүргэһэн байнабди.

Манай зарим һаалишад 1500—2071 литр һү үнеэн бүриһөө һааһан байха юм. Колхозоймнай 25 һаалишадай 21-ниинь үнеэн бүриһөө мянган литрһээ дээшэ һү һаагаа бшуу. Тэрэнэй ашаар колхознай һү һааха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ.

1955 ондо КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй һүүлээр манай колхоз 1960 ондо үнеэн бүриһөө 1200 литрһээ доошо бэшэ һү һааха гэһэн түсэб баталжа абаа һэн. Тэрэ түсэбөө уридшалан 1955—1956 ондо дүүргээбди. Тиихэдэ манай үнеэд гол түлэб нютагай үүлтэрэй юм.

Эдэ жэжэхэн үнеэдһээ хайшан гээд иимэ ехэ һү һаажа абааб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ үнеэдэй шэмэ дээшэлүүлхын түлөө зүбөөр эдеэлүүлхэ, һайнаар, залхуутүйгөөр һааха хэрэгтэй. Эдэ жэлнүүдтэ үнеэднай кукурузын болон бусад ногоогоор дараһан силос, концентрированнэ тэжээл эдидэг болоо. Һаалишадаар ажалша бэрхэ хүнүүдые табиһан байна. Энээн тушаа колхозой правлени, партийна эхин организаци ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байха юм. Үнеэднай үдэртөө нэгэ хэмдэ һаагдадаг, һаахынгаа урда үнеэдэйнгээ дэлэнгые ниндхэрдэг болообди. Тиихэдэ үбэлэй сагта үнеэдээ дулаан газарта оруулжа, шэмэтэ болон концентрированнэ тэжээл үгэжэ байгаад һаадагбди.

Мэнэ һаяхан манай һаалишадай суглаан боложо, тэндээ үнгэрһэн жэлэйнгээ дүнгые хэлсэжэ, шэнэ жэлдээ юу хэхэ тухайгаа зүбшэн хэлсээбди. Тиихэ зуураа, бидэ һаалишад туйлаһанаараа һанаагаа амархагүй, бүри ехэ амжалта туйлаха гэжэ шиидээбди. Шэнэ жэлдэ бидэ, һаалишад, үнеэн бүриһөө 400—500 литр һү үнгэрһэн жэлэйхиһээ ехээр һааха гэжэ уялга абаабди. Тиигэжэ бүхы колхозоороо энэ жэлдэ 1650 литр һү үнеэн бүриһөө һааха гэжэ шиидээбди.

Энэ зорилгоёо дүүргэхэ арга боломжо манда хүсэд бии. Мүнөө жэлдэ нёдондонойхиһоо һураггүй ехэ шэмэтэ тэжээл бэлэдхээбди, зелёнко хоёр дахин ехэ абтахаар хараалагдана, мүн үнеэдтэ концентрированнэ тэжээл үгтэхэ байна.

Нүхэд һаалишад! Шэнэ жэлдээ бүри ехэ һү һаахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе.

Л. Намсараева, Ц. Самданова, Ч. Данзанова, Н. Шаракчинова, Б. Цыбенова, Д. Жалцанова, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишад.

Үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һаахын түлөө

1955 оной октябрьһаа энэ жэлэй октябрь хүрэтэр МТС-эй харьяата колхозуудта үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1070 литр һүн һаагдаба. Тиихэдэ нёдондо жэлдэ миин 635 литр һүн һаагдаһан байгаа бшуу. Харьяата колхозуудаймнай дүрбэниинь энэ жэлдэ мянга холо гаран литр һү һаагаа. Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Д. Чимитов, парторганизациинь секретарь нүхэр С. Доржиев, зоотехник нүхэр Е. И. Шевлякова) 327 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө 1517 килограмм һү һааһан байха юм. Энэ колхоз КПСС-эй обкомой, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг жэлэй туршада барижа гараа.

Кировэй нэрэмжэтэ колхоз иимэ амжалта яагаад туйлааб гэхэдэ, нэн түрүүн адуу малаа шэмэтэ болон концентрированнэ тэжээлээр хангажа шадаһан байна. Мүн һаалишадайнгаа ажалда анхаралаа ехээр табидаг болоһон байна бшуу. Һайн хүдэлһэн һаалишад саг үргэлжэ нэмэлтэ түлбэри, шан абажа байдаг. Һаалишадай хүндэтэй ба харюусалгатай хүдэлмэридэ зоотехник Е. И. Шевлякова ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Нүхэр Шевлякова урдань Улан-Удын зооветинститутда хүдэлжэ байһанаа 1954 ондо колхоздо хүдэлхээ ерэһэн юм.

Нүхэр Шевлякова түрүүшынгээ үдэрһөө эхилжэ, фермэ дээрэхи хүдэлмэриие гуримшуулха, түрүү дүй дүршэлые, наукын туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ тушаа ехэхэн оролдолго таргаһан байна. Бүхы үнеэдээ хайдагаар һаадаг болоо, туталнуудаа түлигдэдэггүй байрада түлжүүлжэ ондо оруулна. Үүрэй сайхаһаа эхилээд, үдэшын харанхы болотор зоотехник Шевлякова фермэ дээрэһээ холо ошодоггүй, һаалишадай хүдэлмэриие хинан шалгажа, тэдэнэртэ бодото туһаламжа үзүүлжэ байдаг юм.

Түрүү һаалишадай, гүүртэ болон фермэнүүдэй тоо жэлһээ жэл бүри олошорно. Молотовой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Анастасия Степановна Катаршина аймаг дотороо эрхим һаалишадай нэгэниинь юм. Тэрэ үнеэн бүриһөө 2185 литр һү һаажа түрүү һуури эзэлээ. Һаалишад Анна Андреевна Югова, Долгор Жалцанова, Клавдия Брикова, Федосия Стряпунина, Чойжод Данзанова, Санжи Сосорова болон бусад үнеэн бүриһөө 1200 литрһээ 2000 литр хүрэтэр һү һаагаа.

МТС-эй харьяата колхоз бүхэндэ һү һаалгын дээшэлһэнэй ашаар эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 20,9 центнер һүн абтаба, тиихэдэ, Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо 59,9 центнер хүртэбэ.

СССР-эй арадай ажахые 1956—1960 онуудта хүгжөөхэ тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүд соо һү һаалгые хоёр дахин дээшэлүүлхэ гэжэ хараалагдаһан байна. Энэ зорилгые дүүргэлтэ болгон МТС-эй харьяата колхозууд табанжэлэй түрүүшын жэлдэ—1956 ондо һү һаалгаяа нёдондонойхиһоо 32,6 процентээр, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 47 процентээр, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз 39 процентээр дээшэлүүлһэн байна.

Адуу малай ашаг шэмыень дээшэлүүлгэ тон түрүүн тэжээлэй баһаа болодог. Тиимын тулада һүүлэй жэлнүүдтэ сабшалангаа һайжаруулхынгаа хажуугаар тэжээлэй культурануудые ехээр таридаг болообди. 1956 ондо 2751 гектар дээрэ кукуруза, 2750 гектар зелёнко таригдаа һэн. Иимэ ехэ тэжээлэй культурануудые тариха арга имагтал һүүлэй 2—3 жэлэй туршада 10 мянган гектар шахуу шэнэ, боро газар элдүүрилһэнэйнгээ ашаар олообди. Эндэһээн бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлэй хажуугаар концентрированнэ тэжээл абагдаа.

1956 ондо МТС-эй хүсөөр 9 мянган тонно силос дарагдаа. Энэмнай урда жэлэйхидэ оробол 4 мянган тонноор ехэ байна бшуу. Бүхы дээрээ энэ жэлдэ 10 мянган центнер үбһэн ехэ абтаа. Тиихэдэ зелёнко мүнөө жэл һайнаар ургаа. Энээн дээрэһээ харахада 1956—1957 оной ажахын жэлдэ үнеэдэйнгээ һү шэмые улам бүри дээшэлүүлхэ арга нүхэсэл бии гээшэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ МТС-эй харьяата колхозуудта һаалишадай суглаан боложо, шэнэ жэлдээ ямар амжалта туйлаха тушаа социалистическэ уялгануудые абажа байнхай. Тэдэниие бүридхөөд байхада манай МТС-эй харьяата колхозууд энэ жэлдэ бүхы дээрээ дунда зэргээр үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һааха болонобди. Энэмнай үнгэрһэн жэлэйхидэ оробол 430 литрээр ехэ болоно бшуу. Абаһан уялгаяа дүүргэхэ арга боломжо манда гүйсэд бии. Гансахан лэ үсэд шанга үүсхэл оролдолго хэрэгтэй.

Л. Петинов, Үшөөтэйн МТС-эй директор.

Намарай, үбэлэй һарануудта һү ехээр һааха

Манай колхозой 2-дохи комплексно бригадын һүнэй-товарна фермэ колхоз соогоо түрүү зэргэдэ гаранхай. Үнгэрһэн жэлдэ энэ фермынхид үнеэн бүриһөө 1251 литр һү һааба. Эндэхи зургаан һаалишад Анна Катаршина-2159 литр, Анастасия Третьякова—1221, Антонида Согонова—1221, Валентина Казанцева—1032, Тамара Плисова—1204 литр һү үнеэн бүриһөө һаагаа.

Яахадаа энэ фермын һаалишад мүрысөөндэ түрүүлжэ гарааб гэхэдэ, тэдэнэр 1956 оной январьһаа эхилжэ, үнеэдээ газаагаа барижа, зүбөөр эдеэлүүлэн һаажа эхилһэн байна бшуу.

Мүнөө нёдондонойнгоо ажал дээрэһээ ухаа абажа, намарһаа эхилжэ, үнеэдтээ нэмэлтэ ногоон тэжээл, силос үгэжэ байнабди. Мүнөө үедэ һаалишаднай октябрь, ноябрь, декабрь һарануудта үнеэн бүриһөө 400 литр һү һааха гэһэн тодорхой зорилго табяад ажаллана.

И. Побоков, Молотовой нэрэмжэтэ 2-дохи комплексно бригадын бригадир.

☆

Һаалишадай оролдолгоор

Хоёр-гурбан жэлэй урда тээ манай колхозой малшад, һаалишад, мүн колхозоймнай хүтэлбэрилэгшэдшье үнеэнһээ 1000 литр һү һааха гээшэ ехэхэн бэрхэшээлтэй хэрэг гэжэ тоолодог байгаа.

1955 онһоо эхилжэ манай колхоздо үнеэдэйнгээ һү шэмые дээшэлүүлхын түлөө оролдолго хэгдэжэ эхилээ һэн. Түрүүшын ээлжээндэ малаа шэмэтэ тэжээлээр хангахын түлөө ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ. 1955 ондо үнеэн бүридэ дунда зэргээр 2 тонно силос дарагдаа һэн. Үбэлжэлгын үедэ һаалиин гүүртэнүүдтэ бүдүүн тэжээл ехээр үгтэһэн байгаа. Тиигэбэшье, тэрэнь зоотехническэ нормын ёһоор тон бага байгаа бшуу.

Малай байрануудые барилга урда жэлэйхидэ оробол нилээд эмхитэйгээр ябуулагдаһан байгаа. Тэрэнэй ашаар һаалишаднай өөһэдынгөө үнеэдые үбэлэй сагта дулаан газарта оруулжа һааха аргатай болоо. Тиихэдэ энэ жэлдэ бүхы үнеэднай эгээн түрүүшынхеэ хайдагаар һаагдадаг болоһон байгаа.

Хэрбээ 1954 ондо үнеэн бүриһөө 329 литр һү һаажа, колхозоороо 60032 литр һү абаһан байгаа һаа, 1956 ондо үнеэн бүриһөөн 1015 литр һү һаажа, колхозоороо 132 мянган литр һү абаабди. Тиигэжэ һүүлшын хоёр жэлэй туршада һү һаалгаяа хоёрһоо үлүү дахин дээшэлүүлһэн байнабди.

1955 ондо КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй һүүлээр колхозойнгоо табанжэлэй түсэбые табихадаа 1960 ондо үнеэн бүриһөөн 1100 литр һү һааха гэжэ хараалһан байгаабди. Тиин энэ зорилгоёо гурбан жэл урид—1957 ондо үлүүлэн дүүргэхэ байнабди. Ажахын шэнэ жэлдэ манай колхозой һаалишад болон малшад үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һаажа, бүхы колхозоороо 225 мянган литр абаха гэһэн уялга абаад ажаллажа байнхай.

Энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ шадахабди. Мүнөө жэл үнеэн бүридөө 4—4,5 тонно хүртэхөөр силос дарагдаа, һаагдаһан нэгэ литр һүн бүридэ 0,5 килограмм концентрированнэ тэжээл үгэхэ арга олгогдонхой. Тиихэдэ бүхы үнеэднай бүдүүн тэжээлээр гүйсэд хангагдаха юм. Энэ жэлдэ үнеэднай эртэ тугаллаха байна. Мүнөө 8 үнеэн тугаллаад байна. Тугаллаһан үнеэдые түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, зүбөөр эдеэлүүлэн һааха хэмжээн абтана. Мүнөө дээрээ литр һүн бүридэ 300 грамм концентрированнэ тэжээл үгтэнэ. Мүн үнеэдтэ үдэртөө нэгэ дахин ногоон тэжээл үгтэдэг болонхой.

Колхоздомнай шадабаритай бэрхэ һаалишадшье олон. Һаалишад Валентина Ощепкова 1274 литр һү үнеэн бүриһөө һаагаа, Варвара Ощепкова—1134 литр, Анна Богданова—1 176 литр, Цыден-Еши Санданова—1223 литр, Мади Ванжилова—1164 литр һү үнеэн бүриһөө һааһан байха юм. Эдэ һаалишаднай ажахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1600 литрһээ доошо бэшэ һү һааха гэһэн уялга абанхай.

И. Григорьев, Гэгээтын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой зоотехник.

Малые зүбөөр адуулха, харууһалха хэрэгтэй

Үшөөтэймнай үрэжэлтэ баян голдо адуу малые бэлшээн таргалуулха атар тунга ногоотой һужааг, майла тала газар элбэг. Би хоёрдохи жэлээ 4-дэхи гүүртын үнеэдые адуулнаб. Гүүртэмнай Үшөөтэйн голой эхиндэ, Набтар гэжэ газарта байрладаг юм.

Үнгэрһэн жэлдэ колхоз доторoo дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ манай гүүртын һаалишад түрүү һуури эзэлээ. Жэлэй эсэстэ бүхы гүүртээрээ үнеэн бүриһөө 1149 литр һү һааһан байнабди. Тиихэдэ урда жэлдэ оройдоо 648 литр һаагдаа һэн. Һаалишад Ханда Лубсанова —1224 литр, Мандари Будаева—1124 литр, Дари-Ханда Лубсанова—1107 литр, Сэсэй Андреева—1078 литр һү үнеэн бүриһөө һаагаа.

Гүүртын һаалишадай туйлаһан амжалтада миниишье оролдолго бии гэжэ һанагшаб. Зунай, намарай сагта үнеэдые һайнаар адуулжа шадаагүй һаа, юун һү абтахаб даа. Тиин манай гүүртын үнеэд үбэлэйшье сагта адуулганда ябадаг. Тиимэ хадаа үнеэдэймнай һү шэмэ имагтал адуулгаһаа болоно бшуу. Мүнөө зундаа үнеэдээ түхэреэн сүүдхэ соо адуулжа гараабди. Тэрэнэй ашаар үнеэднай тамираар һайн, һү ехээр үгэнэ.

Һаяхан манай гүүртын һаалишадай суглаан боложо, тэдэнэр тусхай уялгануудые шэнэ жэлдэ абаба. Һаалишан Лубсанова—1700 литр, Андреева—1600 литр, Гунзенова—1500 литр һү үнеэн бүриһөө һааха гэжэ шиидэнхэй. Бүхы гүүртээрээ 1550 литр һү һааха уялга абаабди.

Энэ уялгаяа дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ бишье хам оролсобоб. Гүүртынгээ үнеэдые бүри һайнаар адуулжа, эдеэлүүлжэ, артелиингээ баялигые улам ехэдхэхын түлөө хүсэ шадалаа гамнахагүйбди.

Ринчиндоржо Бадмаев, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой мал адуулагша.

★ *Түрүү һаалишадта алдар соло!* ★

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **Дарима Будаева,** Молотовой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **Гаврилова,** Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **...Ощепкова,** Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой һаалишад **А. Пашинская** болон **А. Югова,** Кировэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишад **Гургули Банзарова** болон **Манидари Жигжитова,** Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **Стряпунина,** Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **Ванжилова,** Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **Ц-Д. Данцева,** Кировэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **Н. Шаракчинова,** Лэнинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **Екатерина Пурбуева.**

Инди. Раджастанай басагад уһанай эрьедэ байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

ООН-эй Аюулгүйн Соведтэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 12. (ТАСС). ООН-эй Аюулгүйн Соведэй хаамал ээлжээтэ заседани үсэгэлдэр болоо. Тэрэ заседани дээрэ суэцкэ асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Аюулгүйн Соведэй хаамал заседани октябриин 12-то дахин болохо юм гэжэ заседаниин һүүлээр мэдээсэгдээ.

Шотландско-советскэ хани барисаанай һара

ЛОНДОН, октябриин 11. (ТАСС). Шотландско-советскэ хани барисаанай заншалта һара Шотландида эхилбэ.

Энээндэ хабаадахын тула «Шотланди—СССР» обществын уряалаар Советскэ Союзһаа бүхэроссийска театральна обществын хэдэн артистнууд ерэһэн байна.

Данди городто үсэгэлдэр үдэшэлэн советскэ артистнууд түрүүшынгээ концерт харуулаа. Городской ратушын зал дотор суглараһан эндэхи 1500-таад хүнүүд советскэ айлшадай харуулһан концертые ехэ баяртайгаар амаршалба. Концерт харагшадай эрилтын ёһоор хэдэн олон номернууд дабтагдаһан байна. ТАСС-эй корреспондентдэ телефоноор советскэ артистнуудай хүтэлбэрилэгшэ Е. Аксентьевай мэдээсэһэнэй ёһоор, Шотландиинхин советскэ артистнуудые айхабтар халуунаар, ехэ баяртайгаар угтаһан байна.

Мүнөөдэр советскэ артистнууд Шотландиин элдэб город, тосхонуудаар ябажа байна.

Фельдмаршал Монтгомери дайнда уряалһан үгэ хэлэбэ

ЛОНДОН, октябриин 11. (ТАСС). Хойто-атлантическа союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй Верховно главнокомандалагшын орлогшо английска фельдмаршал Монтгомери «ядерна саг үедэхи дайнай панорама» гэһэн лекци үсэгэлдэр королевскэ сэрэгэй институтда уншаба.

Уласхоорондын түгшүүрилэй һуларжа байгаашье һаань, хүйтэн дайе хойто-атлантическа блогой хүтэлбэрилэгшэдэй һэргээхэ гэжэ үсэд нэтэрүүгээр оролдожо байһыень фельдмаршал Монтгомериин хэлэһэн үгэ харуулба. Пресс Ассошиэйшн агентствын дамжуулһан мэдээсэлһээ харахада, коммунизмда эсэргүү «крестово поход» хэхые Монтгомери уряалһан байна. «Ядерна дайнда хүсэд бэлэн бэшэ байһанайнь» түлөө баруун гүрэнүүдые шүүмжэлээд, «коммунизмда эсэргүү тэмсэлэй глобальна генеральна түсэб» табиха шухала гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Дэлхэйн шэнэ дайн заатагүй болохо гэжэ Монтгомери шагнажа байһан хүнүүдээ лаб айлгаха һэдэлтээр. хэлэһэн байна. «Атомна зэбсэгээр армияа хангаха хэрэгтэ, бүхы хүсэеэ элсүүлэгты» гэжэ баруун гүрэнүүдые тэрэ уряалба.

Тэгшэ эрхын үндэһэ дээрэ хэгдэһэн хөөрэлдөөн—суэцкэ асуудал шиидхэхэ зам мүн

ДЕЛИ, октябриин 11. (ТАСС). Аюулгүйн Соведтэ суэцкэ асуудалай зүбшэн хэлсэгдэжэ байһан тушаа «Амрита Базар Патрика» гэжэ индийска газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Англи, Франциин түсэбэй Аюулгүйн Соведтэ бодото дээрээ дэмжэгдэхэ аргагүй байһыень Египедые советскэ тадаадын хэрэгүүдэй министрын халуунаар дэмжэһэн ябадал харуулна. Тиимэһээ хөөрэлдөө хэжэ, Египедтэ таатай хэлсээ баталха гансал зам бии байна».

«Суэцкэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ шухала гэжэ бүхэдэлхэйн олониитэ зон хаа хаанагүй мэдүүлнэ. Энэ Египедэй нэрэ хүндэдэ зохилдоно» гэжэ «Нейшнл Геральд» газетэ тэмдэглэнэ.

Радикалнуудай ба радикал-социалистнуудай французска партиин съезд

ЛИОН, октябриин 11. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Радикалнуудай ба радикал-социалистнуудай партиин съезд мүнөөдэр Лиондо нээгдэбэ. Ги Моллейн правительствода, мүн бүхы дээрэнь социалистическэ партида радикалнуудай ба радикал-социалистнуудай ямараар хандаха тухай, Франциин мүнөөнэй политика ба алжирска байдал тухай асуудалнууд, мүн экономическа асуудал зүбшэн хэлсэгдэхэ һэн тула партиин энэ съезд онсо ехэ удхашанартай гэжэ политическэ шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ.

Мүн партиин доторой асуудалнуудые съезд зүбшэн хэлсэхэ юм. Парти доторoo нэгэдэлгүй байһаниинь мэдээжэ, жэшээнь, дотоодын ба гадаадын политикын хэдэ хэдэн шухала асуудалнуудаар партиин ударидагшадай нэгэн байһан Мендес Франсын тала баригшадай ба тэдээндэ эсэргүүсэгшэдэй хоорондо арсалдаанууд бии.

Радикалнуудай ба радикал-социалистнуудай парти Франциин политическэ ажабайдалда элитэ үүргэ дүүргэдэг юм. Энэ партиин гэшүүд гүрэнэй шухала шухала тушаалнуудта хэдэнтэ байгаа. Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөө үедэ парти 100 мянга шахуу гэшүүдтэй.

Лионско съездэ Франциин бүхы департаментнуудһаа 2500 делегат ерээ. Партиин хүтэлбэрилгын ажалябуулга тухай тоосоото элидхэл департаментска федерацинуудта урид эльгээгдэһэн тула съезд дээрэ соносхогдохогүй юм.

Тунисска правительствын толгойлогшын мэдүүлгэ

ПАРИЖ, октябриин 11. (ТАСС). Тунисска правительствые толгойлогшо Бургиба гэгшэтэй алжирска асуудал тухайда өөрынгөө корреспондентын хөөрэлдэһэн хөөрэлдөөе «Монд» газетэ толилбо. Алжирай бэеэ дааха эрхые Франциин мэдэрхэнь шухала гэжэ Бургиба тэмдэглэбэ. «Бэеэ дааха эрхэ гээшэ бусад бүхы арадуудайхидал адли, мүн алжирцуудайшье гол үндэһэн, зайлашагүй эрхэ мүн,—гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. — Хариин ээзрхэлгэдэ мэдэлтэй Алжир бэеэ дааһан Тунис Марокко хоёрой тэг дунда байжа болохогүй. Тиигэжэ яажа болохоб.

...Урдынхидаал адляар дарлагдажа, доромжологдожо алжирцууд саашадаа байха ёһогүй гэжэ олониитэ зоной мэдэрхын тула хоёр жэлэй туршада хүндэ хүшэр дайн болоо бшуу».

Үнэндөө Алжирта дайн үргэлжэлһөөр, тэрэниие шадаал һаа түргэнөөр зогсоохо шухала гэжэ Бургиба хэлэбэ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн болохоёо байгаа сессиин эхилтэр Алжир тухай хэлсээнэй баталагдаагүй һаань, энэ сессиин зүбшэхэ зүйлдэ алжирска асуудалые оруулха гэжэ Тунис оролдожо болохо бэзэ гэжэ Бургиба саашань хэлэбэ.

Англиин консервативна партиин конференци нээгдэбэ

ЛЛАНДИДНО, октябриин 11. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Англиин консервативна партиин жэл бүхэндэ болодог конференци мүнөөдэр Лландидно (Хойто Уэльс) городто нээгдэбэ.

Познаньда хорото хэрэг үүсхэгшэдтэ сүүдэй шиидхэбэри гаргагдаба

ВАРШАВА, октябриин 12. (ТАСС). Познаньда 1956 оной июниин 28-да гүрэндэ эсэргүү хорото хэрэг үүсхэгшэдэй сүүдэй хэрэг Познаньдахи воеводско сүүдтэ мүнөөдэр хаража дүүргэгдээ.

Сүүдлүүлэгшэд ниитын аюулгүйе сахиха воеводско комитедэй байшанда, тэндэхи хүдэлмэрилэгшэдтэ зэбсэгтэ добтолго хэһэнэйнгээ, тэрэшэлэн буу зэбсэг нюусаар хадагалжа байһанайнгаа түлөө зэмэтэй болоо гэжэ мүрдэлгэ мүшхэлгын үедэ сүүдээр элирүүлэгдээ. Сүүдлүүлэгшэд З. Урбанек, С. Яворек, Л. Вежвицкий гэгшэд тус бүридөө 6 жэл түрмэдэ хаагдахаар, Я. Беганский—2 жэл 6 һара түрмэдэ хаагдахаар, Ю. Почтовый—3 жэл түрмэдэ хаагдахаар, Л. Пиотровский — 1 жэл 6 һара түрмэдэ хаагдахаар сүүдлүүлэгдээ. С. Кауфман 2 жэл түрмэдэ хаагдахаар условноор сүүдлүүлэгдээ.

Л. Олейничак. Я. Суварт гэгшэдэй зэмэгүй байһаниинь сүүдээр элирүүлэгдээ.

Израильска сэрэгшэд иорданска армиин байһан газарта добтолбо

ТЕЛЬ-АВИВ, октябриин 11. (ТАСС). ООН-эй хинамжалагшадай штабай мэдээсэһэнэй ёһоор, октябриин 11-нэй һүни израильска сэрэгэй часть иорданска армиин байһан газарта добтолжо ороо. Энэнь даб дээрэхи эблэрэлгэ хэһэн Калкилия-Рош Эйн райондо 10 километрын участок юм.

Израильска сэрэгэй часть иорданска хилэ руу 6 километр досоошоо орожо, Калкилия гэжэ районой полицейскэ пост ба бусад объектнүүдые һандаргаа.

Үдэшын 10 часай үедэ байлдаан эхилээд, 6 час үлүүтэй үргэлжэлөө.

Добтолгодо израильска талаһаа бомбардировщигууд хабаадалсаа.

Израильска хүндэ артиллери Дейр Баллут, Хабла болон Аззун гэжэ сэрэгэй лагерь буудаһан байна.

Иорданска хүндэ артиллери харюу үгэхэдөө, Кфар Саба, Рамат Хаковеш, Рош Эйн гээшэ шэглүүлэн буудаа.

Буудалдаае зогсоохо гэжэ ООН-эй хинамжалагшадай штабай начальник генерал Бэгнсын ехэтэ эрилтэ хэһэнэй һүүлээр лэ буудалдаан замхаһан байна.

Иордани эблэрэлгын иордано-израильска холимол комиссида гомдол эльгээбэ.

КАИР, октябриин 11. (ТАСС). Амманһаа Мен агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Иорданиин газарта израильска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй добтолго хэһэнтэй дашарамдуулагдан, иорданска министрнүүдэй кабинедэй онсо яаралтай зүблөөн зарлагдаһан байна. Добтолгын болоһон район худар иорданска сэрэгшэд эльгээгдээ.

Израилиин зүгһөө ээрхэг түримхэй шэнэ ябуулгын хэгдэһэн тухайда иорданска правительство Аммандахи арабска оронуудай посолнуудта мэдээсэһэн байна.

Чанкайшистнуудай хорото ааша

ПЕКИН, октябриин 12. (ТАСС). Хитадай хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, чанкайшистска агентнууд Гонконгдо, Коулунда октябриин 10-да хорото аяг ааша гаргаа. 1911 оной Хитадай революциин һайндэртэй тудалдуулан тэдэнэр иимэ аяг ашаа гаргаһан байна. Эдэ хорото хүлһэншэд чанкайшистска агентурын дэмжэлгээр магазинуудта, байрын гэрнүүдтэ, профсоюзууд ба газетэнүүдэй байшангуудта добтолоо. Чанкайшистска тугуудые үлгэхыень худалдаа наймаашад болон городой ажалшадые тэдэнэр хүсөөр баадхаа. Үгыень дуулаагүй хүнүүдые хайрагамгүйгөөр сохиһон, гэр байрануудыень галдаһан байна. Хорото аяг ааша гаргагшад хаа хаанагүй дээрмэдэлгэ хээ. Тэдэнэр октябриин 11-дэ бүхэли үдэр соо һүйдхэлөө үргэлжэлөө. Даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор Гонконгдо, тэрэшэлэн Коулунда олон зуун хүн үхэһэн, шархатаһан байна. Чанкайшистнуудай хорото аяг ааша үшөө хүсэд болюулагдаагүй. Олохон эмхи зургаанууд болон предприятинууд, тусхайлбал хорото аяг ааша гаргагшадаар хүреэлэгдэһэн Гонконгдохи Синьхуа агентствын таһаг аюулда ороод байна.

«Гонконгдо, тэрэшэлэн Коулунда гоминданай агентнуудай үүдхэһэн хорото аяг аашые болюулха шухала» гэһэн статья соогоо «Жэньминьжибао» газетэ мүнөөдэр иигэжэ бэшээ: «иимэ хорото аяг аашын гаргагдажа байхадань английска засагаархидай хайша хэрэгээр хандаһыень Хитадай арад буруушаажа байһанаа мэдүүлнэ». Эдэ событинууд тухай хэлэхэ зуураа газетэ иигэжэ тэмдэглэнэ: «чанкайшистска агентурын үүсхэһэн энэ хорото аяг аашые болюулха тушаа Гонконгдохи Англиин засагаархид саг соонь хэмжээ абаагүй». Гонконгын, Коулунай газар дээрэ Гоминданай шпионско организацинуудай һаадгүйгөөр хорото ааша гаргахадань Гонконгдохи английска засагаархидай хорёогүй хээтүй дээрэһээ иимэ ушар тохёолдоо гэжэ газетэ үргэлжэлнэ. Эдэ шпионско организацинууд Хитадай арадта эсэргүү һүйдхэл хэжэ байна.

Иимэ хорото аашануудай гаргагдажа байхада Хитадай арад, тэрэшэлэн Хитадай правительство һанаагаа зобожо байна. Английска засагаархид Гонконгдохи чанкайшистска агентнуудта ямар хэмжээ абахаяа байнаб, Гонконгдо, тэрэшэлэн Коулунда эмхи гурим сахиха уялгаяа английска засагаархид дүүргэжэ шадаха гээшэ гү гэжэ һураха баатай болоно гэжэ «Жэнминьжибао» газетэ тэмдэглэнэ.

Гонконгдо, тэрэшэлэн Коулунда хорото аяг ааша гаргагшад шангаар хэһээгдэхэ зэргэтэй гэжэ «Дагунбао» газетэ түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ.

Атомна бомбын аюулда дайрагдажа үхэһэн үхибүүндэ памятник табигдахань

ПЕКИН, октябриин 12. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, атомна бомбын аюулда дайрагдажа үхэһэн үхибүүндэ Хиросима гэжэ японско городто памятник табигдахань. Энэ үхибүүн американска түрүүшын атомна бомбын аюулда дайрагдажа үхэһэн юм. Атомна бомбын эгээл тэһэрһэн газарта байгуулагдаһан парк соо тус памятник табигдаха юм.

Энэ памятник табихын тула Хиросимын һургуулиинхид 4.500 мянган иен суглуулаа.

НАМАРАЙ ҮДЭРНҮҮДТЭ

(Фенологой тэмдэглэл)

Октябрь. Үдэр ерэхэ тудам хүйтэржэ, үдэр богони болоно. Хэды тиибэшье зарим үедөө наран хурсаар игаажа, дулаахан сэлмэг үдэрнүүд болодог. Тиимэ үдэрнүүдтэ илааһан, зарим эрбээхэйнүүд ба бусад хорхой сохонууд һэргэжэ, һүлдэгүйхэнөөр ниидэсэгээн ябахань харагдадаг. Харин һүниндөө таб яб хүршэдэг.

Зарим тээгээ забхаг һалхин гү, али хура бороон, саһан орошодог юм. Гэбэшье, манай эндэ тиимэ үдэрнүүд хомор үзэгдэдэг. Ехэнхидээ наратай сэлмэг үдэрнүүд байдаг. Энэ һарын эсэс багаар зүүн урда аймагуудта ба хада хабсагайгаар саһан орожо, хүйтэнэй амисхалаар үлеэдэг.

Октябриин тэн багаар хун шубуун галуун. гэхэ мэтэ шубуудай һүүлшын һүрэгүүд хушуутан ниидэжэ харагдадаг. Нугаһан тоодог, тэдэнэй удаа, һүүл даран холын аянда зоридог юм.

Харин. зарим жэлнүүдтэ дулаан, саһа багатай үбэлэй болоходо республикын урда зүгэй аймагуудта, мүн тэрэшэлэн Иволга, Хори, Ашангада тоодог, алаг туун үбэлжэдэг юм. Энэ һарын үнгэртэр хайлгана таһалгаряагүй урагшалжал байдаг. Заримдаа Байгал далай дээрэ ноябриин тэн болотор хайлгананууд байржашадаг.

Манай республикын газар нютагуудта үбэлжэхөөр сагаан бэгсэргэ, улаан залаата гэхэ мэтэ шубууд хойто хүйтэнэй оронһоо ниидэн ерэдэг. Харин эндэ үбэлжэдэг шубууд турлааг, итаг шаазгай гэжэ шубууд эдеэ хоол бэдэржэ тосхонуудта дүтэлэн ерэдэг.

Октябриин эсэс багаар баабгай эшээндээ ородог, буга, хандагайн орооной үе дүүрэдэг, шандаган буурaлтан сайжа, ан гүрөөһэнэй арһан һайхан үнгэтэй боложо, агнуури захалдаг юм.
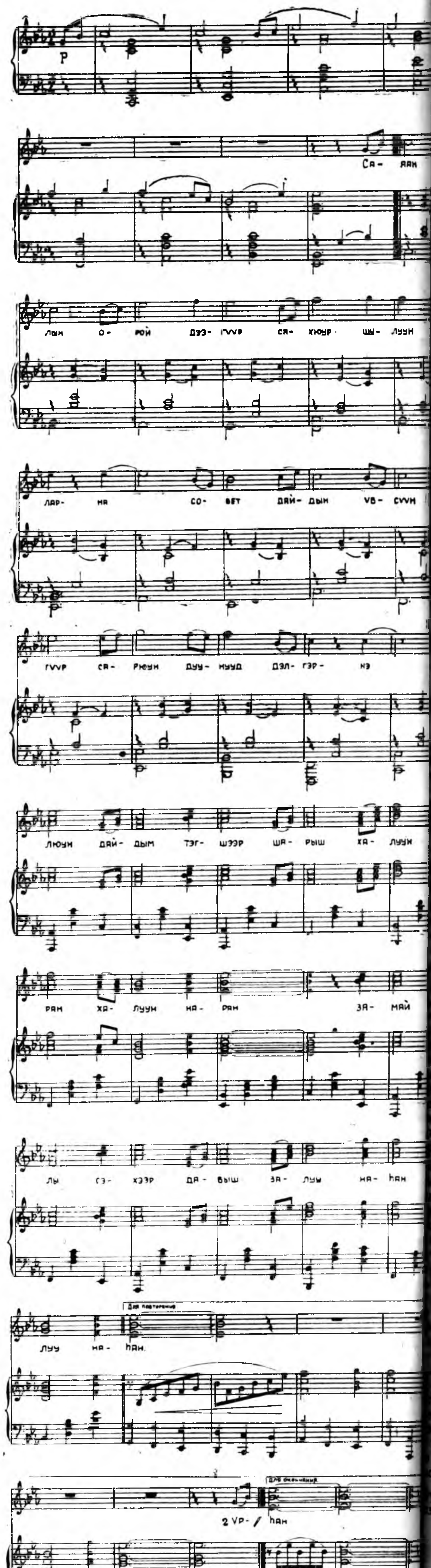
Үдэр ерэхэ тудам хүйтэржэ, газар хүрэжэ, гол горхонуудаар зайр, һайрмаг бии боложо, байрын саһан тогтожо, хүйтэнэй амисхалаар үлеэдэг.

И. Котов.

ЗАЛУУ НАҺАН

(Энэ шэнэ дуун хүдөөгэй самодеятельностьдэ зорюулагдана. Һаяди[...] диогоор дамжуулагдаха).

Хүгжэмынь Б. ЯМПИЛОВАЙ *Үгэнь Ч. НАМЖИЛО[...]*

Саяан уулын орой дээгүүр
Сахюур шулуун яларна.
Совет дайдым үбсүүн дээгүүр
Сарюун дуунууд дэлгэрнэ.

Халюун дайдым
Тэгшээр шарыш,
Халуун наран,
Халуун наран.
Замай холы
Сэхээр дабыш,
Залуу наһан,
Залуу наһан.

Үргэн талын үбсүүн дээгүү[р]
Үнгын сэсэг заларна.
Үетэн манай наадан дээгү[р]
Уран дуунууд зэдэлнэ.
(ДАБТАЛГА)

Элдин тэнюун ажал дээгү[р]
Эршэ хүсэн эбхэрнэ.
Эдир манай зүрхэн соогу[р]
Инаг дуран бусална.
(ДАБТАЛГА)

Редактор Д. Л. ЛОБСА[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 37-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00891. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. 5[...]